

Na temelju članka 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlasti Zakonodavnom povjerenstvu Skupštine Brčko distrikta BiH, broj: 01-02-218/17, od 13. 9. 2017. godine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 35/17), Zakonodavno povjerenstvo Skupštine Brčko distrikta BiH na 48. sjednici održanoj 18. siječnja 2023. godine utvrdilo je pročišćeni tekst Zakona o zdravstvenoj zaštiti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 38/11), s izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 9/13, 27/14, 3/15, 50/18, 34/19 i 16/20).

Broj: 01.3-02-118/23
Brčko, 18. 1. 2023. godine

PREDSJEDATELJ
ZAKONODAVNOG POVJERENSTVA
Ljubiša Lukić

ZAKON
O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE
(PROČIŠĆENI TEKST)

PRVI DIO – OPĆE ODREDBE

Članak 1
(Predmet)

Ovim Zakonom propisuju se osiguranje zdravstvene zaštite, načela zdravstvene zaštite, prava i obveze građana i pacijenata u ostvarivanju zdravstvene zaštite, razine zdravstvene zaštite, osnutak, akti, početak, prestanak, financiranje rada i tijela zdravstvenih ustanova, organiziranje rada zdravstvene ustanove, specifičnosti koje se odnose na rad zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika, certifikacija i akreditacija zdravstvenih ustanova, privatna praksa, utvrđivanje smrti i obdukcija, stručna tijela, komore, nadzor i druga pitanja značajna za organizaciju i provedbu zdravstvene zaštite u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Članak 2
(Definicije)

Izrazi rabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) „zdravlje“ je stanje fizičkog, psihičkog i socijalnog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti i oronulosti
- b) „zdravstvena ustanova“ je javna ili privatna ustanova koja ravnopravno pruža usluge zdravstvene djelatnosti sukladno ovom Zakonu
- c) „privatna praksa“ je neposredno pružanje određenih usluga zdravstvene djelatnosti od zdravstvenog radnika ili zdravstvenog suradnika sukladno ovom Zakonu
- d) „poslodavac“ je svaka fizička ili pravna osoba koja na temelju ugovora o radu zapošljava neku osobu
- e) „doktor medicine“ je osoba sa završenim medicinskim fakultetom
- f) „doktor stomatologije“ je osoba sa završenim stomatološkim fakultetom
- g) „nozološke skupine“ su skupine oboljelih utvrđene nozologijom, odnosno granom medicine koja se bavi sistematskom klasifikacijom bolesti
- h) „pacijent“ je svaka osoba, bolesna ili zdrava, osigurana ili neosigurana, koja zatraži ili kojoj se pruža određena mjera ili zdravstvena usluga s ciljem očuvanja i unapređenja zdravlja, sprječavanja bolesti, liječenja ili zdravstvene njege i rehabilitacije
- i) „vertikalni programi zdravstvene zaštite“ su skup specifičnih mjera i aktivnosti usmjerenih na rješavanje zdravstvenog problema za određene populacijske i nozološke skupine sa specifičnim i mjerljivim ciljevima u određenom vremenskom razdoblju
- j) „certifikacija“ je postupak kojim se ocjenjuje i utvrđuje da zdravstvena ustanova ili privatna praksa zadovoljava unaprijed definirane i objavljene standarde sigurnosti u procesu pružanja zdravstvene zaštite
- k) „akreditacija“ je postupak kojim se ocjenjuje i utvrđuje da zdravstvena ustanova, dio zdravstvene ustanove ili privatna praksa zadovoljava unaprijed definirane i objavljene akreditacijske standarde
- l) „zdravstvena tehnologija“ podrazumijeva:
 - 1) sve zdravstvene metode i postupke koji se mogu rabiti s ciljem unapređivanja zdravlja ljudi, u prevenciji, dijagnostici i liječenju bolesti, ozljeda i rehabilitaciji, a obuhvaćaju sigurne, kvalitetne i učinkovite lijekove, medicinska sredstva, medicinsku opremu, medicinske procedure, medicinski softvere, kao uvjete za pružanje zdravstvene zaštite
 - 2) proizvode za zdravlje koje je proizvela industrija za opću uporabu, tehnika, oprema, kemijske i biološke supstance, koje su posebno proizvedene za uporabu u zdravstvenom sektoru
- m) „nova zdravstvena tehnologija“ podrazumijeva zdravstvenu tehnologiju koja se po prvi put uvodi za korištenje u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi
- n) „alternativna medicina“ obuhvaća tradicionalne i alternativne metode i postupke dijagnostike, liječenja i rehabilitacije, koji blagotvorno utječu ili bi mogli blagotvorno utjecati na čovjekovo zdravlje ili njegovo zdravstveno stanje i koji sukladno važećoj medicinskoj doktrini nisu obuhvaćeni zdravstvenim uslugama.

Članak 3 (Zdravstvena zaštita)

- (1) Zdravstvena zaštita obuhvaća sustav društvenih, grupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za unapređivanje i očuvanje zdravlja ljudi, sprječavanje bolesti i ozljeda, rano otkrivanje bolesti, pravodobno liječenje, zdravstvenu njegu i rehabilitaciju, kao i primjenu zdravstvenih tehnologija.
- (2) Mjere, usluge i aktivnosti iz stavka 1 ovog članka su kvalitetne, sigurne, učinkovite, djelotvorne, zasnovane na znanstvenim dokazima i sukladne načelima profesionalne etike.

Članak 4 (Zdravstvena djelatnost)

- (1) Zdravstvena djelatnost je djelatnost kojom se osigurava zdravstvena zaštita iz članka 3 ovog Zakona.

- (2) Zdravstvena djelatnost je djelatnost od općeg interesa za Distrikt.
- (3) Zdravstvena djelatnost se obavlja u zdravstvenim ustanovama i privatnim praksama primjenom suvremenih medicinskih postupaka i tehnologija, kao i praćenjem dostignuća u razvitku medicinske nauke.
- (4) Zdravstvenu djelatnost obavljaju zdravstveni radnici i zdravstveni suradnici pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

Članak 5

(Plan i programi razvitka zdravstvene zaštite i plan ljudskih resursa)

- (1) Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Skupština), na prijedlog Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) donosi srednjoročni plan razvitka zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: plan), na temelju analize zdravstvenog stanja stanovništva, uvažavajući raspoloživa financijska sredstava, kao i kadrovske i druge mogućnosti.
- (2) Plan iz stavka 1 ovog članka sadrži:
 - a) prioritete u razvitku zdravstvene zaštite
 - b) ciljeve, mjere i aktivnosti zdravstvene zaštite
 - c) zdravstvene potrebe grupacija stanovništva od interesa za Distrikt koje su izložene posebnom riziku obolijevanja
 - d) specifične potrebe stanovništva za zdravstvenom zaštitom i mogućnost njihovog ostvarivanja na pojedinim područjima
 - e) pokazatelje za praćenje dostignuća u realizaciji ciljeva
 - f) nositelje mjera i aktivnosti i rokove za ostvarivanje ciljeva zdravstvene zaštite
 - g) kriterije za utvrđivanje mreže javnih zdravstvenih ustanova u Distriktu kao i osnove za razvitak zdravstvene djelatnosti na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini
 - h) elemente za planiranje, obrazovanje i usavršavanje zaposlenih u sustavu zdravstvene zaštite, kao i elemente za planiranje izgradnje novih i restrukturiranje postojećih kapaciteta u pogledu prostora i opreme
 - i) osnove razvitka sustava zdravstvene zaštite
 - j) izvore za financiranje zdravstvene zaštite i razvitka sustava zdravstvenog osiguranja i
 - k) druge podatke bitne za razvitak sustava zdravstvene zaštite.
- (3) Radi provedbe plana iz stavka 1 ovoga članka Vlada donosi programe zdravstvene zaštite zdravstvenog sustava Distrikta (u daljnjem tekstu: programi).
- (4) Sukladno programima iz stavka 3 ovoga članka voditelj Odjela za zdravstvo i ostale usluge (u daljnjem tekstu: Odjel) donosi srednjoročni plan ljudskih resursa za zdravstveni sustav Distrikta (u daljnjem tekstu: plan ljudskih resursa), uz prethodno pribavljeno mišljenje javnih zdravstvenih ustanova.
- (5) Plan iz stavka 4 ovoga članka donosi se za razdoblje koje ne može biti kraće od 5 ni dulje od 10 godina.

DRUGI DIO – GLAVNI DIO

I. GLAVA. OSIGURANJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 6

(Razine osiguranja zdravstvene zaštite)

Zdravstvena zaštita se osigurava na razini Distrikta i poslodavca, poduzimanjem specifičnih aktivnosti na promociji zdravlja, prevenciji i liječenju bolesti i stanja, rehabilitaciji bolesnih i ozlijeđenih, osiguranju lijekova i medicinskih sredstava, zaštiti životnog i radnog okoliša i druge specifične aktivnosti.

Članak 7 (Zdravstvena zaštita na razini Distrikta)

- (1) Osiguranje zdravstvene zaštite na razini Distrikta zasniva se na elementima ekonomske, socijalne i zdravstvene politike kojima se stvaraju uvjeti za provedbu zdravstvene zaštite, usklađivanje djelovanja i razvitak sustava zdravstvene zaštite, i to:
 - a) uspostavljanje prioriteta, planiranje, donošenje plana i programa za provedbu zdravstvene zaštite, kao i donošenje propisa u ovoj oblasti
 - b) praćenje i analizu zdravstvenog stanja stanovništva i rada zdravstvenih ustanova, kao i brige o provedbi utvrđenih prioriteta i mjera u zdravstvenoj zaštiti
 - c) uspostavljanje mreže ambulanti obiteljske medicine
 - d) osiguravanje uvjeta za pristupačnost i ujednačenost korištenja primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite i multisektorske suradnje
 - e) osnutek javnih zdravstvenih ustanova od interesa za Distrikt
 - f) osiguravanje sredstava, sukladno mogućnostima proračuna Distrikta, za izgradnju i opremanje javnih zdravstvenih ustanova, kao i kontinuirano održavanje objekata i opreme za javne zdravstvene ustanove
 - g) nadzor nad radom zdravstvenih ustanova
 - h) provedba ekonomske politike kojom se potiče održivost i razvitak zdravstvenog sustava
 - i) provedba epidemiološke, zdravstveno-statističke, socijalno-medicinske i zdravstveno-ekološke djelatnosti, kao i unapređenje zdravlja i prevenciju bolesti
 - j) osiguravanje građana u svezi sa zaštitom zdravlja za slučaj izbijanja epidemija i drugih većih nepogoda i nesreća kao što su potres, požar, poplava, opasnost od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja, trovanja, kao i otklanjanje zdravstvenih posljedica prouzrokovanih elementarnim i drugim nepogodama i izvanrednim prilikama.
- (2) Osiguranje zdravstvene zaštite iz stavka 1 ovog članka obuhvaća i:
 - a) osiguravanje higijensko-epidemiološkog minimuma u svim uvjetima življenja i provedba obveznih imunizacija protiv dječjih zaraznih bolesti sukladno godišnjem programu obveznih imunizacija stanovništva
 - b) osiguravanje uvjeta za preventivnu zdravstvenu zaštitu rizičnih skupina i ostalih stanovnika sukladno prihvaćenim programima preventivne zdravstvene zaštite od interesa za Distrikt
 - c) osiguravanje uvjeta za prevenciju, praćenje, sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, kroničnih masovnih bolesti, ovisnosti i karantenskih bolesti
 - d) osiguravanje uvjeta za zdravstvenu edukaciju stanovništva
 - e) osiguravanje sredstava za zdravstvenu zaštitu osoba sukladno posebnim zakonima
 - f) osiguravanje sredstava za financiranje ili sufinanciranje programa, projekata, usluga vertikalnih programa zdravstvene zaštite i zdravstvene usluge iz oblasti prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti od interesa za Distrikt
 - g) osiguravanje uvjeta za razvitak integriranog zdravstvenog informacijskog sustava
 - h) razvitak znanstveno-istraživačke djelatnosti u oblasti zdravstvene zaštite
 - i) osiguravanje uvjeta za stručno usavršavanje zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika
 - j) osiguravanje zdravstvene zaštite osoba koje se privode, nalaze u pritvoru i na izdržavanju kazne zatvora
 - k) poticanje aktivnosti na omasovljavanju dragovoljnog davanja krvi i provedba programa prikupljanja krvi, kao i davanja i primanja organa i tkiva za presađivanje
 - l) provedba specifičnih aktivnosti na zaštiti i očuvanju životnog okoliša
 - m) osiguravanje mrtvozorstva

- n) suradnja s humanitarnim i stručnim organizacijama, savezima, komorama i udrugama na poslovima razvitka zdravstvene zaštite i
- o) druge aktivnosti određene ovim Zakonom i Zakonom o zdravstvenom osiguranju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o zdravstvenom osiguranju).

(3) Sredstva za ostvarivanje zdravstvene zaštite na razini Distrikta iz stavaka 1 i 2 ovoga članka osiguravaju se u proračunu Distrikta.

Članak 8 **(Zdravstvena zaštita skupina od posebnog socijalno-medicinskog značaja)**

- (1) Zdravstvena zaštita se osigurava pod jednakim uvjetima, populacijskim i nozološkim skupinama od posebnog socijalno-medicinskog značaja.
- (2) Zdravstvena zaštita iz stavka 1 ovog članka, sukladno ovom Zakonu i posebnim zakonima, obuhvaća:
 - a) djecu do navršениh 15 godina života, školsku djecu i studente do konca školovanja, a najkasnije do 27. godine života
 - b) žene tijekom trudnoće, porođaja i materinstva, kao i žene u slučaju planiranja obitelji
 - c) osobe starije od 65 godina života
 - d) osobe s invaliditetom
 - e) mentalno oboljele osobe
 - f) nezaposlene osobe prijavljene u Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zavod za zapošljavanje)
 - g) branitelje, vojne invalide, obitelji poginulih branitelja i ratnih vojnih invalida, kao i civilne žrtve rata
 - h) socijalno ugrožene osobe
 - i) osobe koje žive s HIV infekcijom ili koje boluju od AIDS, tuberkuloze ili drugih zaraznih bolesti
 - j) osobe koje boluju od malignih bolesti, hemofilije, šećerne bolesti, psihoza, epilepsija, multiple skleroze, cistične fibroze, reumatske groznice, sistemske autoimune bolesti, progresivnih neuromišićnih bolesti, paraplegije, kvadruplegije, cerebralne paralize, bolesti ovisnosti, akutnih i kroničnih bolesti
 - k) osobe u terminalnoj fazi kronične bubrežne insuficijencije
 - l) bolesne, odnosno ozlijeđene osobe kojima se pruža žurna medicinska pomoć
 - m) dragovoljne davatelje krvi
 - n) davatelje i primatelje ljudskih organa, tkiva, stanica i
 - o) druge osobe sukladno posebnom zakonu.
- (3) Vlada, na prijedlog Odjela, utvrđuje opseg, sadržaj, način i postupak, kao i uvjete za ostvarivanje zdravstvene zaštite osoba iz stavka 2 ovog članka, ako zakonom nije drugačije propisano.
- (4) Zdravstvena zaštita osoba iz stavka 2 ovog članka, koja je obuhvaćena obveznim zdravstvenim osiguranjem, osigurava se iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju.
- (5) Zdravstvena zaštita osoba iz stavka 2 ovog članka, koja nije obuhvaćena obveznim zdravstvenim osiguranjem sukladno stavku 4 ovog članka, osigurava se iz proračuna Distrikta, ako zakonom nije drugačije propisano.

Članak 9 **(Odbor za zdravlje)**

- (1) Skupština osniva odbor za zdravlje (u daljnjem tekstu: odbor) s ciljem aktivnog udjela u ostvarivanju ciljeva zdravstvenih strategija zdravstvene zaštite, potpore i pomoći zdravstvenim ustanovama, zdravstvenim radnicima i zdravstvenim suradnicima, kao i neposrednog udjela građana u iskazivanju zdravstvenih potreba.
- (2) Članovi odbora biraju se iz reda zastupnika Skupštine, predstavnika davatelja i primatelja zdravstvenih usluga i drugih zainteresiranih organizacija, kao što su zdravstvene, obrazovne i socijalne ustanove, udruge poslodavaca, nevladine organizacije, predstavnici zaposlenika i većinski reprezentativni sindikat.
- (3) Članstvo u odboru odražava sastav stanovništva Distrikta i zastupljenost oba spola.
- (4) Skupština odlukom utvrđuje broj članova, mandat, nadležnost, način rada i druga pitanja značajna za funkcioniranje odbora.

Članak 10 (Zdravstvena zaštita na razini poslodavca)

U pogledu zdravstvene zaštite na razini poslodavca primjenjuju se odredbe zakona koji regulira sigurnost i zaštitu zdravlja radnika na radu.

II. GLAVA. NAČELA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 11 (Načela zdravstvene zaštite)

Zdravstvena zaštita građana se provodi na načelima dostupnosti, pravednosti, solidarnosti, jednakosti, sveobuhvatnosti, kontinuiteta, specijaliziranog pristupa, stalnog unapređenja kvalitete i učinkovitosti.

Članak 12 (Načelo dostupnosti)

Dostupnost zdravstvene zaštite se ostvaruje osiguravanjem zdravstvene zaštite građanima Distrikta, koja je fizički, zemljopisno i ekonomski dostupna.

Članak 13 (Načelo pravednosti)

Načelo pravednosti zdravstvene zaštite ostvaruje se zabranom diskriminacije prilikom pružanja zdravstvene zaštite po osnovi rase, spola, starosti, nacionalne pripadnosti, socijalnog podrijetla, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, seksualne orijentacije, imovnog stanja, kulture, jezika, vrste bolesti, psihičkog ili fizičkog invaliditeta.

Članak 14 (Načelo solidarnosti)

Načelo solidarnosti u zdravstvenoj zaštiti ostvaruje se organizacijom sustava zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u kojem su svi građani obuhvaćeni zdravstvenom zaštitom i u kojem se bogati solidariziraju sa siromašnim, mladi sa starim, zdravi s bolesnim i pojedinci s obiteljima.

Članak 15 **(Načelo jednakosti)**

Jednakost u zdravstvenoj zaštiti podrazumijeva da građani sa istim zdravstvenim potrebama ostvaruju istu razinu zdravstvene zaštite, a građani s različitim zdravstvenim potrebama ostvaruju različitu razinu zdravstvene zaštite, sukladno s odredbama ovog Zakona i drugih propisa koji reguliraju ovu oblast.

Članak 16 **(Načelo sveobuhvatnosti)**

Sveobuhvatnost zdravstvene zaštite ostvaruje se uključivanjem svih građana Distrikta u sustav zdravstvene zaštite, uz primjenu objedinjenih mjera i postupaka zdravstvene zaštite koje obuhvaćaju promociju zdravlja, prevenciju bolesti na svim razinama, ranu dijagnozu, liječenje i rehabilitaciju.

Članak 17 **(Načelo kontinuiteta)**

Kontinuitet zdravstvene zaštite ostvaruje se ukupnom organizacijom sustava zdravstvene zaštite koja mora biti funkcionalno povezana i usklađena po razinama, od primarne preko sekundarne do tercijarne razine zdravstvene zaštite i koja pruža neprekidnu zdravstvenu zaštitu građanima u svakoj životnoj dobi.

Članak 18 **(Načelo specijaliziranog pristupa)**

Specijalizirani pristup osigurava se organiziranjem i razvijanjem posebnih specijaliziranih kliničkih, javnozdravstvenih dostignuća i znanja kao i njihovom primjenom u praksi.

Članak 19 **(Načelo stalnog unaprjeđenja kvalitete)**

Stalno unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite ostvaruje se mjerama i aktivnostima kojima se, sukladno suvremenim dostignućima medicinske znanosti i prakse, povećavaju mogućnosti povoljnog ishoda i smanjivanje rizika i drugih neželjenih posljedica po zdravlje i zdravstveno stanje pojedinca i zajednice u cjelini.

Članak 20 **(Načelo učinkovitost)**

Učinkovitost zdravstvene zaštite ostvaruje se postizanjem najboljih mogućih rezultata u odnosu na raspoložive resurse u zdravstvu, odnosno postizanjem najviše razine zdravstvene zaštite, uz racionalnu uporabu raspoloživih resursa.

III. GLAVA. PRAVA I OBVEZE GRAĐANA I PACIJENATA U OSTVARIVANJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 21 **(Pravo na zdravstvenu zaštitu)**

- (1) Svaki građanin ima pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno odredbama ovoga Zakona i Zakona o zdravstvenom osiguranju.
- (2) Svaki građanin ima pravo da zdravstvenu zaštitu iz stavka 1 ovog članka ostvaruje uz poštovanje najvišeg mogućeg standarda ljudskih prava i vrijednosti, odnosno ima pravo na fizički i psihički integritet i na sigurnost osobnosti, kao i na uvažavanje njegovih moralnih, kulturnih i religijskih uvjerenja.

Članak 22 **(Strani državljani ili osoba bez državljanstva)**

Strani državljani ili osoba bez državljanstva ima pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno s odredbama ovog Zakona, međunarodnih sporazuma i drugih propisa koji reguliraju ovu oblast.

Članak 23 **(Pristup uslugama)**

- (1) Zdravstvene ustanove su dužne građaninu jamčiti pristup uslugama osiguravajući uključenje u liste čekanja za kronična stanja.
- (2) Svaki pacijent, koji to traži, ima pravo uvida u liste čekanja iz stavka 1 ovog članka unutar okvira poštovanja normi privatnosti.

Članak 24 **(Slobodan izbor doktora obiteljske medicine)**

- (1) Građanin ima pravo na slobodan izbor doktora obiteljske medicine.
- (2) Građanin ima pravo zamijeniti izabranog doktora obiteljske medicine nakon razdoblja od godinu dana od dana izbora.

Članak 25 **(Obavješćivanje javnosti)**

- (1) Građanin ima pravo na informacije koje su potrebne za očuvanje zdravlja i stjecanje zdravih životnih navika, kao i informacije o štetnim čimbenicima životnog i radnog okoliša, koji mogu imati negativne posljedice na zdravlje.
- (2) Građanin ima pravo biti obaviješten o zaštiti svog zdravlja za slučaj izbijanja epidemija i drugih većih nezgoda i nesreća.
- (3) Zdravstvena ustanova i privatna praksa dužne su u slučaju izbijanja epidemija i nezgoda i nesreća iz stavka 2 ovog članka pravodobno i istinito dostavljati podatke nadležnim tijelima Distrikta, koja o tome obavješćuju javnost.

Članak 26 **(Obveze građanina)**

- (1) Građanin je obavezan čuvati i unapređivati vlastito zdravlje, zdravlje drugih ljudi, kao i životni i radni okoliš.
- (2) Građanin je obavezan da, u granicama svojih znanja i mogućnosti, u žurnom slučaju, ozlijeđenom ili bolesnom, pruži prvu pomoć.

- (3) Građanin je obavezan sudjelovati u svim preventivno-zdravstvenim djelatnostima koje se provode u mjestima življenja i rada, a usmjerene su na unapređivanje i čuvanje zdravlja i sprječavanje bolesti.
- (4) Građanin je obavezan podvrgnuti se obveznom cijepljenju u međunarodnom prometu protiv određenih zaraznih bolesti utvrđenih propisima kojima se uređuje oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, kao i snositi troškove cijepljenja nastale u postupku provedbe te mjere.
- (5) Građanin je obavezan podvrgnuti se posebnim i ostalim mjerama za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti utvrđenih propisom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Članak 27 (Prava pacijenta)

Pacijent ostvaruje svoja prava na temelju suvremene medicinske doktrine, stručnih standarda i normi, sukladno mogućnostima zdravstvenog sustava u Distriktu i uz uvjet da prethodno ispunjava svoje obveze i odgovornosti propisane ovim Zakonom.

Članak 28 (Pravo pacijenta na informaciju i drugo mišljenje)

- (1) Pacijent ima pravo na informaciju u svezi sa svojim zdravljem.
- (2) Pacijent ima pravo od nadležnog zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika koji ga liječi, tražiti informaciju koja mu je potrebna da bi donio odluku u svezi s predloženim medicinskim tretmanom.
- (3) Informacija obuhvaća:
 - a) dijagnozu i prognozu bolesti, kratak opis, cilj i korist od predloženog medicinskog tretmana, vrijeme trajanja i moguće posljedice poduzimanja, odnosno nepoduzimanja predloženog medicinskog tretmana
 - b) vrstu i vjerojatnost mogućih rizika, bolne i druge privremene ili trajne posljedice
 - c) druge metode liječenja
 - d) moguće promjene pacijentovog stanja poslije poduzimanja predloženog medicinskog tretmana, kao i moguće nužne promjene u načinu života pacijenta i
 - e) učinak lijekova i moguće neželjene posljedice tog učinka.
- (4) Informaciju iz stavka 1 ovog članka nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik je obavezan dati pacijentu i bez njegovog traženja.
- (5) Informaciju daje nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik usmeno i na način koji je razumljiv pacijentu, vodeći računa o njegovoj starosti, obrazovanju i emocionalnom stanju.
- (6) Ako pacijent ne poznaje jezike koji su u službenoj uporabi u Distriktu, zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa mu može osigurati prevoditelja, a ako je pacijent gluhonijem, može osigurati tumača.
- (7) Pacijent se može odreći svog prava na informaciju, izuzev informacije da je predloženi medicinski tretman potreban i da nije bez znatnog rizika, odnosno da je nepoduzimanje medicinskog tretmana rizično.
- (8) Iznimno, nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik može prešutjeti dijagnozu, tijekom predloženog medicinskog tretmana i njegove rizike ili informaciju o tome umanjiti, ako postoji ozbiljna opasnost da će informiranjem znatno naškoditi zdravlju pacijenta, u kom slučaju se informacija daje članu obitelji pacijenta.

- (9) U medicinsku dokumentaciju nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik unosi podatak da je pacijentu, odnosno članu obitelji dao informaciju o podacima iz stavka 3 ovog članka.
- (10) Pacijent ima pravo uvida u troškove liječenja.
- (11) Pacijent ima pravo na informiranje o rezultatima znanstvenih istraživanja i tehnoloških inovacija.
- (12) Pacijent, u svezi sa svojim zdravstvenim stanjem, ima pravo na mišljenje drugog zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika, ukoliko postoji sumnja u istinitost dobivene informacije.
- (13) Pacijent je dužan nadoknaditi troškove proizašle davanjem drugog mišljenja iz stavka 12 ovog članka ukoliko se podudara s prvim mišljenjem.

Članak 29 (Pravo na slobodno odlučivanje)

Pacijent ima pravo slobodno odlučivati o svemu što se tiče njegovog zdravlja, izuzev u slučajevima kada to izravno ugrožava život i zdravlje drugih osoba.

Članak 30 (Izbor medicinskog tretmana i pristanak pacijenta)

- (1) Pacijent ima pravo na slobodan izbor medicinskog tretmana na temelju odgovarajućih informacija o mogućim rizicima i posljedicama na zdravlje pacijenta.
- (2) Pacijent daje pisanu izjavu o pristanku na predloženi medicinski tretman iz stavka 1 ovoga članka.
- (3) Pristanak na predloženi medicinski tretman pacijent može pismeno opozvati.
- (4) Pacijent ima pravo da pismenim putem odredi osobu koja u njegovo ime daje pristanak, odnosno koja se umjesto pacijenta obavješćuje o poduzimanju medicinskog tretmana.

Članak 31 (Pristanak na medicinski tretman u slučaju malodobnog pacijenta i osobe lišene poslovne sposobnosti)

- (1) Pristanak na medicinski tretman za malodobnog pacijenta i osobu lišenu poslovne sposobnosti daje zakonski zastupnik, odnosno skrbnik, u pisanom obliku.
- (2) Nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik koji smatra da zakonski zastupnik pacijenta ne postupa u najboljem interesu djeteta ili osobe lišene poslovne sposobnosti obvezan je o tome odmah obavijestiti tijelo skrbništva.
- (3) U slučaju sumnje ili postojanja zarazne bolesti i bolesti ovisnosti, malodobna osoba, starija od 15 godina, može samostalno dati pristanak za medicinski tretman i bez pristanka osobe iz stavka 1 ovog članka.

Članak 32 (Odbijanje medicinskog tretmana)

- (1) Pacijent ima pravo odbiti predloženi medicinski tretman, čak i u slučaju kada se njime spašava ili održava njegov život, izuzev osoba bolesnih od mentalnih bolesti.

- (2) U slučaju da je pacijent malodobna osoba ili osoba lišena poslovne sposobnosti, zakonski zastupnik, odnosno skrbnik može odbiti predloženi medicinski tretman.
- (3) Pacijent koji odbija predloženi medicinski tretman dužan je dati pisanu izjavu.
- (4) Ukoliko pacijent odbije davanje pisane izjave iz stavka 3 ovog članka o tome se sastavlja službena zabilješka koju pored nadležnog zdravstvenog radnika potpisuju još dva zdravstvena radnika, odnosno koju pored nadležnog zdravstvenog suradnika, potpisuju još dva zdravstvena suradnika.
- (5) Službena zabilješka iz stavka 4 ovog članka čuva se u medicinskoj dokumentaciji pacijenta.
- (6) Nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik je obavezan pacijentu ukazati na posljedice njegove odluke o odbijanju predloženog medicinskog tretmana.

Članak 33 **(Pravo na samovoljno napuštanje zdravstvene ustanove)**

- (1) Pacijent ima pravo samovoljno napustiti zdravstvenu ustanovu, čak i u slučaju da napuštanjem ustanove ugrožava vlastiti život, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.
- (2) U slučaju da je pacijent malodobna osoba ili osoba lišena poslovne sposobnosti, zakonski zastupnik, odnosno skrbnik može odlučiti da pacijent napusti zdravstvenu ustanovu.
- (3) Pacijent koji samovoljno napušta zdravstvenu ustanovu dužan je dati pisanu izjavu.
- (4) Ukoliko pacijent odbije davanje pisane izjave iz stavka 3 ovog članka o tome se sastavlja službena zabilješka koju pored nadležnog zdravstvenog radnika potpisuju još dva zdravstvena radnika, odnosno koju pored nadležnog zdravstvenog suradnika, potpisuju još dva zdravstvena suradnika.
- (5) Službena zabilješka iz stavka 4 ovog članka čuva se u medicinskoj dokumentaciji pacijenta.
- (6) Nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik obavezan je pacijentu ukazati na posljedice njegove odluke o napuštanju ustanove.

Članak 34 **(Žurni medicinski tretmani)**

Žurni medicinski tretman se poduzima nad pacijentom i bez njegove suglasnosti ako je vitalno ugrožen i bez svijesti ili iz drugih razloga nije u stanju priopćiti svoj pristanak.

Članak 35 **(Žurno smještanje osoba bolesnih od mentalnih bolesti)**

Osobe oboljele od mentalne bolesti koje predstavljaju opasnost po vlastiti život, život građana ili imovinu, u žurnim slučajevima smještaju se na privremeno bolničko liječenje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu sukladno Zakonu o zaštiti osoba s mentalnim poremećajem.

Članak 36 **(Medicinski ogled)**

- (1) Medicinski ogled (u daljnjem tekstu: ogled) je istraživačka studija na ljudima radi ispitivanja određenih aspekata kao što su sigurnost, učinkovitost i efektivnost novih lijekova, medicinskih sredstava, procedura liječenja ili kombinacije navedenog.
- (2) Ogled se može poduzeti nad punodobnim, poslovno-sposobnim pacijentom, uz njegov pisani pristanak.

- (3) Iznimno, kada postoji indikacija za medicinski tretman malodobnog pacijenta ili osobe lišene poslovne sposobnosti, pristanak na ogled daje roditelj, bračni drug, punodobno dijete, punodobni brat ili sestra, zakonski zastupnik ili skrbnik.
- (4) Osobe iz stavka 3 ovog članka daju pristanak u pisanom obliku, nakon što su informirane o smislu, cilju, postupcima, očekivanim rezultatima, mogućim rizicima, kao i o neželjenim posljedicama ogleda.
- (5) Pacijent, odnosno osobe iz stavka 3 ovog članka, obvezno se upozoravaju da mogu odbiti ogled i pismeno opozvati pristanak na ogled, u svako vrijeme.
- (6) Nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik, koji vrši ogled, obvezan je voditi računa o tome da zaštita života i zdravlja pacijenta uvijek ima prednost u odnosu na interes društva i znanosti.
- (7) Pacijent koji zbog ogleda pretrpi tjelesnu ozljedu ili mu se zdravlje naruši ima pravo na naknadu štete sukladno zakonu.
- (8) Zdravstvena ustanova je obvezna prije početka ogleda osigurati pacijenta koji je podvrgnut ogledu, za slučaj nastanka tjelesne ozljede ili narušavanja zdravlja koji je izazvan ogledom, sukladno zakonu.
- (9) Zdravstvena ustanova je obvezna zaključiti ugovor s pacijentom kojim se određuje iznos nadoknade koja pripada pacijentu koji sudjeluje u ogledu.
- (10) Pacijent ima pravo sudjelovati u kliničkom ispitivanju lijekova i medicinskih sredstava, sukladno propisu kojim se uređuje oblast lijekova i medicinskih sredstava.
- (11) Etički odbor zdravstvene ustanove, prije početka ogleda, donosi odluku o poduzimanju ogleda nad pacijentom u zdravstvenoj ustanovi.
- (12) U privatnim zdravstvenim ustanovama i privatnim praksama ne može se poduzimati ogled.

Članak 37 (Povjerljivost informacija)

- (1) Pacijent ima pravo na povjerljivost osobnih informacija koje je priopćio nadležnom zdravstvenom radniku, odnosno zdravstvenom suradniku, uključujući i one koje se odnose na njegovo stanje zdravlja i potencijalne dijagnostičke i terapijske procedure.
- (2) Zabranjeno je da nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik, bez pismenog pristanka pacijenta, priopći drugim osobama osobne podatke o pacijentu iz stavka 1 ovog članka, izuzev kada je na to obavezan posebnim zakonom.
- (3) Ako je pacijent dao pristanak, nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik može priopćiti podatke o zdravstvenom stanju pacijenta punodobnom članu obitelji pacijenta.
- (4) U slučaju da je pacijent malodobna osoba ili osoba lišena poslovne sposobnosti, pristanak iz stavka 3 daje zakonski zastupnik, odnosno skrbnik.
- (5) Nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik je dužan priopćiti podatke o zdravstvenom stanju pacijenta punodobnom članu obitelji i u slučaju kada pacijent nije dao pristanak za priopćavanje podataka o svom zdravstvenom stanju, a to je potrebno radi izbjegavanja zdravstvenog rizika člana obitelji.

Članak 38 (Zaštita privatnosti)

- (1) Pacijent ima pravo na zaštitu svoje privatnosti tijekom provedbe dijagnostičkih ispitivanja, posjeta specijalisti i medicinsko-kirurškog liječenja u cjelini.
- (2) Pregledu pacijenta mogu nazočiti zdravstveni radnici, odnosno zdravstveni suradnici koji poduzimaju medicinski tretman, studenti medicine, učenici medicinske škole, a za osobe do 15 godina života i poslovno nesposobne osobe, mogu i roditelj, zakonski zastupnik ili skrbnik.
- (3) Pacijent može dati pisanu suglasnost i za nazočnost drugih osoba prilikom pregleda.

Članak 39 **(Prigovor na pruženu zdravstvenu uslugu)**

- (1) Pacijent kome je uskraćena zdravstvena zaštita, odnosno pacijent koji nije zadovoljan pruženom zdravstvenom uslugom, odnosno postupkom zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika zdravstvene ustanove ili privatne prakse može podnijeti prigovor ravnatelju te zdravstvene ustanove, odnosno odgovornoj osobi privatne prakse.
- (2) Prigovor iz stavka 1 ovog članka podnosi zakonski zastupnik, odnosno skrbnik za pacijenta koji je malodobna osoba ili osoba lišena poslovne sposobnosti.
- (3) Prigovor se podnosi usmeno na zapisnik ili u pisanoj formi u roku od pet dana od dana učinjene povrede.
- (4) Ravnatelj zdravstvene ustanove, odnosno odgovorna osoba privatne prakse, u roku od pet dana od dana podnošenja prigovora, utvrđuje sve bitne činjenice na temelju kojih donosi odluku po prigovoru iz stavka 3 ovog članka.
- (5) Pacijent koji je nezadovoljan odlukom ravnatelja, odnosno odgovorne osobe ili ako ravnatelj, odnosno odgovorna osoba u propisanom roku ne odluči o prigovoru, može podnijeti prigovor upravnom odboru zdravstvene ustanove ukoliko takvo tijelo postoji, odnosno nadležnoj komori.
- (6) Upravni odbor, odnosno nadležna komora dužna je donijeti konačnu odluku u roku od osam dana.

Članak 40 **(Stručna pogreška zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika)**

- (1) Pacijent koji zbog stručne pogreške zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika, u ostvarivanju zdravstvene zaštite pretrpi štetu na svom tijelu ili se stručnom pogreškom prouzrokuje pogoršanje njegovog zdravstvenog stanja ima pravo na naknadu štete sukladno zakonu.
- (2) Zahtjev za naknadnu štetu se podnosi zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi u kojoj je pružena zdravstvena usluga.
- (3) Nadležna komora, na zahtjev ravnatelja zdravstvene ustanove ili privatne prakse, imenuje povjerenstvo od pet članova, za utvrđivanje stručne pogreške iz stavka 1 ovog članka.
- (4) Nadležna komora dostavlja nalaz i mišljenje povjerenstva iz stavka 3 ovog članka voditelju Odjela, zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi i podnositelju zahtjeva radi ostvarivanja prava iz stavka 1 ovog članka.
- (5) Pravo na naknadu štete ne može se unaprijed isključiti ili ograničiti.

Članak 41

(Uvid u medicinsku dokumentaciju)

- (1) Pacijent ima pravo uvida u svoju medicinsku dokumentaciju i može postavljati pitanja o sadržaju dokumentacije.
- (2) Iznimno, članovi uže obitelji pacijenta imaju pravo uvida u medicinsku dokumentaciju svog člana obitelji ako su ti podatci od značaja za njihovo zdravlje.

Članak 42 (Pravo na prehranu i vjerske obrede)

- (1) Pacijent ima pravo na prehranu sukladno s vjeroispoviješću i drugim uvjerenjima za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi, a koja nije u suprotnosti s propisanom medicinskom dijetom.
- (2) Pacijent ima pravo na obavljanje vjerskih obreda u vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi, u za to posebno predviđenom prostoru, a u slučaju smrti i pravo opremanja u mrtvačnici uz primjenu vjerskih obreda.
- (3) Prava pacijenta za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi iz stavaka 1 i 2 ovog članka mogu se ograničiti radi kvalitetnog i učinkovitijeg pružanja zdravstvenih usluga sukladno s higijenskim uvjetima i mira drugih pacijenata.

Članak 43 (Obveze pacijenta)

- (1) Pacijent je, kod ostvarivanja zdravstvene zaštite, obvezan:
 - a) aktivno sudjelovati u zaštiti, očuvanju i unapređenju svog zdravlja
 - b) u potpunosti informirati nadležnog zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika o istinitim podacima o svom zdravstvenom stanju
 - c) poštovati upute i poduzimati mjere propisane terapije od nadležnog zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika
 - d) poštovati akte zdravstvene ustanove o uvjetima boravka i ponašanja u ustanovi i
 - e) poštovati zdravstvene radnike i zdravstvene suradnike.
- (2) Ako se pacijent ne pridržava obveza iz stavka 1 ovog članka, nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik može otkazati pružanje daljnje zdravstvene zaštite pacijentu izuzev žurne medicinske pomoći, o čemu je dužan obavijestiti ravnatelja zdravstvene ustanove, odnosno privatne prakse i u medicinsku dokumentaciju pacijenta unijeti razloge odbijanja pružanja zdravstvene zaštite.

IV. GLAVA. RAZINE ZDRAVSTVENE

ZAŠTITE

Članak 44 (Razine zdravstvene zaštite)

- (1) Zdravstvena zaštita se obavlja na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini.
- (2) Poseban oblik zaštite zdravlja stanovništva ostvaruje se organizacijom javnog zdravstva.

Članak 45
(Primarna razina zdravstvene zaštite)

- (1) Primarna razina zdravstvene zaštite obuhvaća:
 - a) aktivnosti na promociji zdravlja
 - b) zdravstvenu edukaciju građana o najčešćim zdravstvenim problemima, metodama njihove identifikacije i kontrole
 - c) praćenje zdravstvenog stanja stanovnika i provedba mjera za zaštitu i unapređenje zdravlja stanovnika
 - d) prevenciju, dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju bolesti i ozljeda
 - e) obiteljsku medicinu
 - f) žurnu medicinsku pomoć
 - g) zaštitu djece
 - h) zaštitu reproduktivnog zdravlja žena
 - i) specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama, kao i visokim školama na području Distrikta
 - j) aktivnosti polivalentnih patronažnih sestara u zajednici
 - k) zaštitu kod nespecifičnih i specifičnih plućnih bolesti
 - l) otkrivanje i redukciju čimbenika rizika masovnih nezaraznih bolesti
 - m) specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika, kao dio medicine rada, ako je ugovorena s poslodavcem
 - n) laboratorijsku i radiološku dijagnostiku
 - o) preventivnu, dječju i opću stomatologiju
 - p) zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja
 - q) fizikalnu rehabilitaciju u zajednici
 - r) imunizaciju protiv zaraznih bolesti
 - s) liječenje i rehabilitaciju u kući
 - t) palijativnu njegu
 - u) žurni sanitetski prijevoz
 - v) osiguravanje lijekova i medicinskih sredstava i
 - w) higijensko-epidemiološke poslove.
- (2) Primarna razina zdravstvene zaštite osigurava se preko ambulante obiteljske medicine, centra za mentalno zdravlje, stomatološke ambulante, zdravstvene stanice, doma zdravlja, zdravstvenog centra, doma za zdravstvenu njegu i ljekarne.
- (3) Na primarnoj razini zdravstvene zaštite može se organizirati i provoditi nastavna i znanstvenoistraživačka djelatnost.
- (4) Na planove i programe nastave iz stavka 3 ovog članka suglasnost daje voditelj Odjela.

Članak 46
(Sekundarna razina zdravstvene zaštite)

- (1) Sekundarna razina zdravstvene zaštite osigurava specijaliziranu zdravstvenu zaštitu.
- (2) Specijalizirana zdravstvena zaštita iz stavka 1 ovog članka obuhvaća specijalističko-konzultativnu i bolničku zdravstvenu djelatnost koristeći složene metode i postupke dijagnostike, liječenja i rehabilitacije.
- (3) Sekundarna razina zdravstvene zaštite osigurava se preko specijalističke ambulante, specijalističkog centra, odnosno poliklinike, bolnice i zavoda.
- (4) Sekundarna razina zdravstvene zaštite organizira se tako da dopunjuje primarnu zdravstvenu zaštitu i pruža joj organiziranu i kontinuiranu pomoć i potporu.
- (5) Na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite provodi se sekundarna prevencija.
- (6) Na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite može se provoditi tercijarna prevencija.

- (7) Na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite može se organizirati i provoditi nastavna i znanstvenoistraživačka djelatnost.
- (8) Na planove i programe nastave iz stavka 7 ovog članka suglasnost daje voditelj Odjela.

Članak 47 (Tercijarna razina zdravstvene zaštite)

- (1) Tercijarna razina zdravstvene zaštite osigurava visoko specijaliziranu zdravstvenu zaštitu i obuhvaća specijalističko-konzultativnu i bolničku zdravstvenu djelatnost koristeći najsloženije metode i postupke dijagnostike, liječenja i rehabilitacije.
- (2) Tercijarna razina zdravstvene zaštite osigurava se preko specijalističke ambulante, specijalističkog centra, odnosno poliklinike, bolnice i zavoda.
- (3) Tercijarna razina zdravstvene zaštite organizira se tako da dopunjuje sekundarnu zdravstvenu zaštitu i pruža joj organiziranu i kontinuiranu pomoć i potporu.
- (4) Na tercijarnoj razini zdravstvene zaštite provodi se sekundarna i tercijarna prevencija.
- (5) Na tercijarnoj razini zdravstvene zaštite organizira se i provodi nastavna i znanstvenoistraživačka djelatnost.
- (6) Na planove i programe nastave iz stavka 5 ovog članka suglasnost daje voditelj Odjela.
- (7) U slučaju potrebe, radi osiguranja tercijarne razine zdravstvene zaštite, odnosno pomoći i potpore sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti u zdravstvenoj ustanovi čiji je osnivač Distrikt, voditelj Odjela, uz suglasnost Vlade, može angažirati stručnjake iz potrebnih medicinskih oblasti, sukladno stavku 3 ovog članka.
- (8) Sredstva za financiranje tercijarne razine zdravstvene zaštite sukladno stavku 7 ovog članka, osiguravaju se u proračunu Distrikta, na organizacijskom kodu Odjela.

Članak 48 (Ljekarnička djelatnost)

Ljekarnička djelatnost je dio zdravstvene djelatnosti koja osigurava opskrbu stanovništva, zdravstvenih ustanova i privatnih praksi lijekovima i medicinskim sredstvima sukladno propisu kojim se uređuje ljekarnička djelatnost.

Članak 49 (Javno zdravstvo)

- (1) Javno zdravstvo je poseban oblik zaštite zdravlja stanovništva koji podrazumijeva organiziranu i sveobuhvatnu aktivnost društva radi očuvanja fizičkog i mentalnog zdravlja, odnosno očuvanja životnog okoliša, kao i suzbijanja čimbenika rizika za nastanak bolesti i ozljeda, koja se ostvaruje primjenom zdravstvenih tehnologija i mjerama koje su namijenjene promociji zdravlja, prevenciji bolesti i poboljšanju kvalitete života.
- (2) Javno zdravstvo obuhvaća znanstveno polje preventivne medicinske znanosti, uključujući higijenu, epidemiologiju, mikrobiologiju, bakteriološku i kemijsku ispravnost vode i hrane, socijalnu medicinu, zdravstvenu ekologiju, zdravstvenu statistiku, promociju zdravlja i prevenciju bolesti.

Članak 50 (Žurna medicinska pomoć i prijevoz)

Zdravstvena djelatnost se organizira tako da je stanovništvu uvijek osigurana i dostupna žurna medicinska pomoć, uključujući i žurni medicinski prijevoz.

Članak 51 **(Zdravstvena zaštita u ustanovama socijalne skrbi)**

- (1) U ustanovama socijalne skrbi koje zbrinjavanju djecu bez roditelja, djecu za koju se roditelji ne brinu, socijalno zapuštenu djecu, tjelesno i mentalno oboljelu djecu, odrasle osobe, kao nemoćne i stare osobe, mjere zdravstvene zaštite provode se preko zdravstvene ustanove i privatne prakse.
- (2) U ustanovama socijalne skrbi koje zbrinjavanju osobe ovisna o tuđoj pomoći, kojim je potrebna zdravstvena njega i rehabilitacija, po uputama i pod stručnim nadzorom

zdravstvenog radnika, osiguravaju se mjere zdravstvene zaštite sukladno uvjetima, koji se odnose na prostor, opremu i kadar.

- (3) Uvjeti, koji se odnose na prostor, opremu i kadar, utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi Vlada, na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 52 **(Referalni sustav)**

- (1) Razine zdravstvene zaštite se povezuju kroz referalni sustav.
- (2) Referalni sustav je kontinuirano i nesmetano kretanje građana i pacijenata kroz zdravstveni sustav, koje prati odgovarajuća medicinska dokumentacija.
- (3) Voditelj Odjela podzakonskim aktom utvrđuje referalni sustav zdravstvene zaštite.

V. GLAVA. OSNUTAK, AKTI, POČETAK, PRESTANAK, FINANCIRANJE RADA I TIJELA ZDRAVSTVENIH USTANOVA

Odjeljak A. Osnivanje

Članak 53 **(Osnivanje zdravstvene ustanove)**

- (1) Zdravstvenu ustanovu može osnivati: Distrikt, tuzemne i inozemne fizičke i pravne osobe pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom i posebnim propisima.
- (2) Zdravstvena ustanova se upisuje u sudski registar.
- (3) Upisom u sudski registar zdravstvena ustanova stječe svojstvo pravne osobe.

Članak 54 **(Javna zdravstvena ustanova)**

- (1) Javna zdravstvena ustanova je ustanova koju osniva Distrikt (u daljnjem tekstu: javna zdravstvena ustanova).

- (2) Odluku o osnutku javne zdravstvene ustanove donosi Skupština, na prijedlog Vlade.
- (3) Javna zdravstvena ustanova osniva se sukladno planu mreže javnih zdravstvenih ustanova (u daljnjem tekstu: plan mreže) iz članka 55 ovoga Zakona.
- (4) Distrikt može osnovati javnu zdravstvenu ustanovu koja obavlja zdravstvenu zaštitu na više razina s ciljem postizanja veće učinkovitosti, racionalnosti i dostupnosti, pod uvjetom da organizacijske jedinice takve ustanove ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom.
- (5) Distrikt može osnovati: dom zdravlja, zdravstvenu stanicu, zdravstveni centar, ambulantu obiteljske medicine, centar za mentalno zdravlje, stomatološku ambulantu, ljekarnu, ustanovu za zdravstvenu njegu, specijalističku ambulantu, specijalistički centar, odnosno polikliniku, bolnicu, zavod, laboratoriju i lječilište.

Članak 55 **(Plan mreže)**

- (1) Plan mreže je akt kojim se utvrđuje broj, struktura, kapaciteti i prostorni raspored javnih zdravstvenih ustanova i njihovih organizacijskih jedinica po razinama zdravstvene zaštite, organizacija službe žurne medicinske pomoći, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju zdravstvene službe u Distriktu.
- (2) Plan mreže donosi Vlada na prijedlog voditelja Odjela.
- (3) Kriteriji za uspostavljanje plana mreže utvrđuju se planom, uzimajući u obzir:
 - a) zdravstveno stanje stanovništva
 - b) broj i dobnu strukturu stanovništva
 - c) postojeći broj, kapacitet i raspored zdravstvenih ustanova
 - d) stupanj urbanizacije, razvijenosti i prometne povezanosti pojedinih područja Distrikta
 - e) jednaku dostupnost zdravstvene zaštite
 - f) potreban opseg određene razine zdravstvene djelatnosti
 - g) usvojene standarde
 - h) ekonomske mogućnosti Distrikta.

Članak 56 **(Privatne zdravstvene ustanove)**

- (1) Privatnu zdravstvenu ustanovu osniva tuzemna ili strana fizička ili pravna osoba (u daljnjem tekstu: privatna zdravstvena ustanova).
- (2) Privatna zdravstvena ustanova ne može se osnovati za pružanje zdravstvenih usluga iz oblasti:
 - a) javne zdravstvene djelatnosti socijalne medicine
 - b) epidemiologije i higijene koje su od interesa za Distrikt
 - c) žurne medicinske pomoći
 - d) djelatnosti heterologne transplantacije organa i tkiva i autologne transplantacije koštane srži
 - e) prikupljanja, testiranja, prerade i distribucije krvi i krvnih sastojaka i asistirane reprodukcije, izuzev ako nije u pitanju darivanje sjemena od supruge
 - f) patologije izuzev patohistološke djelatnosti
 - g) sudske medicine i
 - h) mrtvozorničke djelatnosti.
- (3) Privatna zdravstvena ustanova može se osnovati kao: ambulanta obiteljske medicine, stomatološka ambulanta, ljekarna, specijalistička ambulanta, specijalistički centar, odnosno poliklinika, bolnica, dom za zdravstvenu njegu, laboratorija i lječilište.

Članak 57 **(Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti)**

- (1) Osnivač je obavezan prilikom osnutka javne zdravstvene ustanove priložiti elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja javne zdravstvene ustanove.

- (2) Elaborat iz stavka 1 ovog članka izrađuje Odjel uz prethodne konzultacije s nadležnim komorama.
- (3) Na elaborat iz stavka 2 ovog članka suglasnost daje Vlada.

Članak 58

(Akt o osnutku zdravstvene ustanove)

Akt o osnutku zdravstvene ustanove sadrži:

- a) naziv i sjedište, odnosno ime i prezime, kao i prebivalište osnivača
- b) naziv i sjedište zdravstvene ustanove
- c) djelatnost zdravstvene ustanove
- d) iznos sredstava za osnutak i početak rada zdravstvene ustanove i način osiguranja sredstava
- e) izvore i načine osiguranja sredstava za rad zdravstvene ustanove
- f) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad приходima
- g) prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti
- h) međusobna prava i obveze zdravstvene ustanove i osnivača
- i) tijela upravljanja zdravstvene ustanove u osnivanju i njihove ovlasti
- j) stručna tijela zdravstvene ustanove, mandat članova stručnih tijela, način izbora i financiranje
- k) rok za donošenje statuta, imenovanje ravnatelja i tijela upravljanja i
- l) druga pitanja od značaja za rad zdravstvene ustanove.

Članak 59

(Uvjeti za obavljanje zdravstvene djelatnosti)

- (1) Za obavljanje zdravstvene djelatnosti zdravstvene ustanove nužno je ispunjavanje uvjeta koji se odnose na prostor, kadrove i opremu.
- (2) Zdravstvena ustanova može obavljati zdravstvenu djelatnost ako ima:
 - a) zaposlene zdravstvene radnike, odnosno zdravstvene suradnike odgovarajućeg stupnja stručne spreme, s položenim stručnim ispitom, licencijom izdanom od nadležne komore, a za obavljanje određenih poslova i s odgovarajućom specijalizacijom ili znanstvenim, odnosno nastavnim zvanjem
 - b) dijagnostičku, terapijsku i drugu opremu za sigurno i suvremeno pružanje zdravstvene zaštite za djelatnost za koju je osnovana
 - c) odgovarajuće prostorije za prijam bolesnih, odnosno zdravih osoba, za obavljanje dijagnostičkih i terapijskih postupaka liječenja i smještaj pacijenata, kao i za čuvanje lijekova i medicinskih sredstava i
 - d) odgovarajuće vrste i količine lijekova i medicinskih sredstava koje su potrebne za obavljanje određene zdravstvene djelatnosti za koju se zdravstvena ustanova osniva.
- (3) Dvije ili više zdravstvenih ustanova mogu organizirati zajedničke medicinske službe za laboratorijsku, rendgen i drugu dijagnostiku, kao i zajedničke službe za pravne, ekonomsko-financijske, tehničke i druge poslove ili ugovoriti obavljanje ovih poslova s pravnom ili fizičkom osobom koja ispunjava uvjete sukladno zakonu.
- (4) Zdravstvena ustanova koja rabi izvore ionizirajućih zračenja dužna je pored uvjeta iz stavka 2 ovog članka ispunjavati i druge uvjete utvrđene propisom kojim se uređuje radijacijska i nuklearna sigurnost.

- (5) Ispunjenost uvjeta za obavljanje zdravstvene djelatnosti utvrđuje povjerenstvo koje imenuje gradonačelnik na prijedlog voditelja Odjela.
- (6) Uvjeti iz stavka 2 ovog članka bliže se utvrđuju podzakonskim aktom koji donosi Vlada, na prijedlog voditelja Odjela.

Odjeljak B. Akti zdravstvene ustanove

Članak 60 (Akti zdravstvene ustanove)

- (1) Opći akti zdravstvene ustanove su:
- a) statut
 - b) pravilnik
 - c) poslovnik
 - d) odluke upravnog odbora i ravnatelja, kojima se na opći način uređuju određena pitanja ili odnosi.
- (2) Tumačenje općih akata daje tijelo koje je donijelo akt.
- (3) Opći akti iz stavka 1 ovog članka objavljuju se na način određen statutom zdravstvene ustanove.

Članak 61 (Statut zdravstvene ustanove)

- (1) Statut je osnovni opći akt zdravstvene ustanove kojim se utvrđuje:
- a) organizacija zdravstvene ustanove
 - b) nadležnost i način odlučivanja tijela i
 - c) druga pitanja od značaja za rad, obavljanje djelatnosti i poslovanje zdravstvene ustanove.
- (2) Suglasnost na statut privatne zdravstvene ustanove daje osnivač.
- (3) Suglasnost na statut javne zdravstvene ustanove u ime osnivača daje Skupština, uz prethodno pribavljeno mišljenje Vlade.
- (4) Statut stupa na snagu danom davanja suglasnosti.

Odjeljak C. Početak, ukidanje, spajanje i podjela, promjena ili proširenje djelatnosti i prestanak rada zdravstvene ustanove

Članak 62 (Osnutak i početak rada zdravstvene ustanove)

- (1) Zdravstvena ustanova osniva se upisom u registar kod nadležnog suda.
- (2) Zdravstvena ustanova upisuje se u registar kod nadležnog suda na temelju akta o osnutku i rješenja o ispunjenosti uvjeta iz članka 59 ovoga Zakona.
- (3) Voditelj Odjela donosi rješenje iz stavka 2 ovog članka.
- (4) Na rješenje iz stavka 3 ovog članka može se podnijeti žalba Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

- (5) Zdravstvena ustanova počinje s radom danom upisa u registar iz članka 63 ovoga Zakona.
- (6) Zdravstvena ustanova se upisuje u registar iz članka 63 ovoga Zakona nakon upisa u registar kod nadležnog suda.
- (7) Voditelj Odjela izdaje potvrdu o upisu u registar iz članka 63 ovoga Zakona.
- (8) Uvjeti za početak rada zdravstvene ustanove utvrđuju se podzakonskim aktom iz članka 59 ovoga Zakona.

Članak 63 **(Registar zdravstvenih ustanova)**

- (1) Odjel vodi registar zdravstvenih ustanova i privatnih praksi.
- (2) Sadržaj i način vođenja registra iz stavka 1 ovog članka utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 64 **(Ukidanje, spajanje ili podjela zdravstvenih ustanova)**

- (1) Zdravstvena ustanova može se ukinuti, spojiti s drugom zdravstvenom ustanovom ili podijeliti na više zdravstvenih ustanova, sukladno Zakonu.
- (2) O ukidanju, spajanju i podjeli privatnih zdravstvenih ustanova odlučuje osnivač.
- (3) O ukidanju, spajanju i podjeli javnih zdravstvenih ustanova odlučuje Skupština sukladno planu mreže.

Članak 65 **(Promjena ili proširenje djelatnosti zdravstvene ustanove)**

U slučaju proširenja ili promjene zdravstvene djelatnosti zdravstvene ustanove primjenjuju se članci 59 i 62 ovoga Zakona.

Članak 66 **(Prestanak rada zdravstvene ustanove)**

- (1) Zdravstvena ustanova prestaje s radom ako:
 - a) više ne postoji potreba za obavljanjem djelatnosti za koju je osnovana, a nema mogućnosti da se reorganizira za obavljanje druge zdravstvene djelatnosti ili
 - b) ne ispunjava zakonom propisane uvjete za obavljanje djelatnosti.
- (2) Odluku o prestanku rada javne zdravstvene ustanove u slučaju iz stavka 1 točke a) ovog članka donosi Skupština.
- (3) Odluku o prestanku rada privatne zdravstvene ustanove u slučaju iz stavka 1 točke a) ovog članka donosi osnivač.
- (4) Odluku o prestanku rada zdravstvene ustanove u slučaju iz stavka 1 točke b) ovog članka donosi voditelj Odjela.
- (5) Protiv odluke iz stavka 4 ovog članka može se podnijeti žalba Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

Odjeljak D. Financiranje zdravstvene ustanove

Članak 67 **(Sredstva za financiranje zdravstvenih ustanova)**

Zdravstvena ustanova može ostvariti financijska sredstva:

- a) od osnivača sukladno aktu o osnutku
- b) iz proračuna Distrikta
 - c) od Fonda zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Fond)
 - d) od drugih zdravstvenih osiguranja
 - e) od participacije pacijenta
 - f) od kamata na sredstva deponirana u banci
 - g) slobodnom prodajom usluga na tržištu
 - h) od nastavne i znanstvenoistraživačke djelatnosti
 - i) od donacija, legata, zaklada i
 - j) iz drugih izvora, pribavljenih sukladno Zakonu, aktu o osnutku i statutu zdravstvene ustanove.

Članak 68 (Procjena opravdanosti investicijskog ulaganja)

- (1) Javna zdravstvena ustanova dužna je za izgradnju objekata i nabavu opreme, kao i održavanje objekata i opreme kapitalne vrijednosti pribaviti suglasnost Vlade.
- (2) Vlada daje suglasnost iz stavka 1 ovog članka na prijedlog voditelja Odjela.
- (3) Odjel je dužan izvršiti procjenu opravdanosti investicijskog ulaganja.
- (4) Kapitalna vrijednost iz stavka 1 ovog članka je vrijednost objekata i opreme čiji je vijek trajanja dulji od jedne kalendarske godine i gdje vrijednost izgradnje, odnosno održavanja objekta prelazi 150.000,00 KM, odnosno gdje vrijednost nabave i održavanja opreme prelazi 75.000,00 KM, ne uključujući porez na dodatnu vrijednost.

Odjeljak E. Tijela zdravstvene ustanove

Članak 69 (Tijela zdravstvene ustanove)

- (1) Zdravstvenom ustanovom upravlja upravni odbor.
- (2) Zdravstvenom ustanovom rukovodi ravnatelj.
- (3) Nadzor nad radom i poslovanjem zdravstvene ustanove obavlja nadzorni odbor.

Članak 70 (Stručna tijela)

Zdravstvena ustanova može uspostaviti stručna tijela.

Odjeljak F. Upravni odbor

Članak 71 (Sastav i imenovanje upravnog odbora)

- (1) Upravni odbor javne zdravstvene ustanove sastoji se od pet članova.
- (2) Privatna zdravstvena ustanova može imati upravni odbor koji se sastoji od najmanje tri člana.
- (3) Članstvo u upravnom odboru javne zdravstvene ustanove odražava sastav stanovništva i

- zastupljenost oba spola.
- (4) Članovi upravnog odbora javne zdravstvene ustanove biraju se javnim natječajem.
 - (5) Gradonačelnik imenuje neovisni odbor za izbor kandidata za članove upravnog odbora javne zdravstvene ustanove, koji, uz administrativnu i tehničku potporu Pododjela za ljudske resurse, provodi postupak izbora najuspješnijeg kandidata.
 - (6) Odbor iz stavka 5 ovog članka donosi odluku o izboru najuspješnijih kandidata.
 - (7) Protiv odluke iz stavka 6 ovog članka ne može se podnijeti žalba.
 - (8) Članove upravnog odbora javne zdravstvene ustanove imenuje gradonačelnik na temelju odluke odbora iz stavka 6 ovoga članka.
 - (9) Gradonačelnik je obvezan donijeti akt o imenovanju članova upravnog odbora javne zdravstvene ustanove u roku od 8 dana od dana konačnosti odluke iz stavka 6 ovog članka.
 - (10) U slučaju da gradonačelnik u roku iz stavka 9 ovoga članka ne donese akt o imenovanju članova upravnog odbora javne zdravstvene ustanove smatra se da je suglasan s odlukom iz stavka 6 ovog članka, koja postaje obvezujuća i zamjenjuje odluku o imenovanju.

Članak 72

(Uvjeti za imenovanje članova upravnog odbora)

- (1) Uvjeti za imenovanje člana upravnog odbora javne zdravstvene ustanove u pogledu sastava, stručne spreme, iskustva i slično, utvrđuju se aktom o osnutku zdravstvene ustanove.
- (2) Član upravnog odbora javne zdravstvene ustanove ne može biti:
 - a) ravnatelj zdravstvene ustanove
 - b) osoba koja je u upravnom odboru druge ustanove, javnog poduzeća, poduzeća i drugih pravnih osoba koje obavljaju istu ili srodnu djelatnost koju obavlja zdravstvena ustanova
 - c) osobe koje imaju manje kvalifikacije i manje radnog iskustva od rukovodnog tijela javne zdravstvene ustanove, kojeg biraju
 - d) osobe koje su u radnom odnosu u toj javnoj zdravstvenoj ustanovi
 - e) osoba koja je pravomoćnom sudskom presudom osuđivana za vršenje kaznenih djela i osoba protiv koje se vodi kazneni postupak, izuzev kaznenih djela iz oblasti prometa
 - f) osoba koja iz drugih razloga sukladno posebnom zakonu ne može biti član.
- (3) Član upravnog odbora privatne zdravstvene ustanove ne može biti ravnatelj zdravstvene ustanove.

Članak 73

(Mandat upravnog odbora)

Upravni odbor javne zdravstvene ustanove imenuje se na razdoblje od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja, s tim da ista osoba ne može biti imenovana više od dva puta uzastopno.

Članak 74

(Prava, obveze i odgovornost upravnog odbora)

- (1) Upravni odbor javne zdravstvene ustanove ima pravo i obvezu:
 - a) donijeti statut zdravstvene ustanove
 - b) imenovati i razriješiti ravnatelja, odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja zdravstvene ustanove
 - c) utvrditi plan rada i razvitak zdravstvene ustanove

- d) utvrditi godišnji program rada
- e) donijeti finansijski plan i usvajati godišnji obračun
- f) donijeti opće akte o unutarnjem uređenju i sistematizaciji poslova i druge opće akte, sukladno zakonu i statutu zdravstvene ustanove
- g) odlučivati o svim pitanjima koja se odnose na djelatnost zbog kojih je zdravstvena ustanova osnovana, ako zakonom nije propisano da o određenim pitanjima odlučuje drugo tijelo zdravstvene ustanove
- h) usmjeravati, kontrolirati i ocjenjivati rad ravnatelja
- i) rješavati sva pitanja odnosa s osnivačem
- j) odlučivati o korištenju sredstava sukladno statutu
- k) odgovarati Vladi za rezultate rada zdravstvene ustanove
- l) najmanje dva puta godišnje izvještavati osnivača o svom radu
- m) odlučivati o prigovoru zaposlenika na rješenje drugog tijela, određenim statutom zdravstvene ustanove
- n) odlučivati o pravima, obvezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa
- o) podnositi Vladi izvješće o poslovanju zdravstvene ustanove, najmanje jednom godišnje i
- p) obavljati i druge poslove sukladno zakonu i statutu zdravstvene ustanove.

(2) Upravni odbor privatne zdravstvene ustanove odgovara za svoj rad osnivaču.

(3) Upravni odbor javne zdravstvene ustanove odgovora za svoj rad Vladi.

(4) Vlada daje suglasnost na godišnji program rada javne zdravstvene ustanove.

(5) Godišnji program rada javne zdravstvene ustanove, za iduću kalendarsku godinu, Upravni odbor mora uputiti Vladi, radi dobivanja suglasnosti, najkasnije do konca tekuće kalendarske godine.

(6) Izmjene i dopune akata javne zdravstvene ustanove, koje je osnivač donio ili na koje je prethodno dao suglasnost, mogu se izvršiti samo uz prethodnu suglasnost osnivača.

(7) Svi pravilnici javne zdravstvene ustanove, kao i njihove izmjene i dopune, kojima se reguliraju: plaće, naknade, topli obrok, dnevnice i druga primanja, donose se uz suglasnost osnivača.

Članak 75 **(Naknada za rad u upravnom odboru)**

(1) Članovi upravnog odbora imaju pravo na naknadu za rad u upravnom odboru.

(2) Naknade se isplaćuju iz sredstava zdravstvene ustanove.

(3) Visinu mjesečne naknade za rad članova upravnog odbora javne zdravstvene ustanove utvrđuje Vlada, na prijedlog voditelja Odjela.

(4) Naknada iz stavka 3 ovoga članka, utvrđuje se do iznosa jedne prosječne neto plaće isplaćene u Brčko distriktu BiH, za prethodnu godinu.

Članak 76 **(Razrješenje članova upravnog odbora)**

(1) Osnivač razrješuje članove upravnog odbora prije isteka razdoblja na koje su imenovani:

- a) na zahtjev člana
- b) ukoliko član više ne ispunjava uvjete za članstvo

- c) ukoliko član ne izvršava svoje obveze i dužnosti sukladno Zakonu, aktu o osnutku i statutu zdravstvene ustanove i drugim važećim propisima
 - d) ako godišnji program rada javne zdravstvene ustanove nije upućen u proceduru sukladno zakonu
 - e) ako Vlada ne usvoji izvješće o poslovanju javne zdravstvene ustanove.
- (2) Odluku o razrješenju člana upravnog odbora javne zdravstvene ustanove donosi Vlada, uz suglasnost Skupštine.
- (3) U slučaju prestanka članstva u upravnom odboru jednog od članova, mandat novoizabranog člana upravnog odbora traje do isteka mandata svih ostalih članova upravnog odbora.

Članak 77 **(Kvorum i donošenje odluka upravnog odbora)**

- (1) Sjednice upravnog odbora mogu se održati ako je nazočno više od polovice ukupnog broja članova upravnog odbora.
- (2) Upravni odbor donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova upravnog odbora.

Odjeljak G. Ravnatelj

Članak 78 **(Ravnatelj)**

- (1) Ravnatelj je tijelo koje organizira rad i rukovodi radom zdravstvene ustanove i odgovoran je za zakonitost rada zdravstvene ustanove.
- (2) Ravnatelja imenuje i razrješuje upravni odbor.

Članak 79 **(Imenovanje ravnatelja)**

- (1) Ravnatelja javne zdravstvene ustanove imenuje upravni odbor, javnim natječajem, sukladno s uvjetima propisanim zakonom, odlukom o osnutku, statutom zdravstvene ustanove i drugim aktima zdravstvene ustanove.
- (2) Vlada daje suglasnost na imenovanje ravnatelja javne zdravstvene ustanove.
- (3) Prilikom provedbe postupka za imenovanje ravnatelja javne zdravstvene ustanove, upravni odbor:
- a) raspisuje i objavljuje javni natječaj za ispraznjenu poziciju ravnatelja
 - b) vrši odabir kandidata
 - c) zakazuje intervju
 - d) ocjenjuje profesionalne sposobnosti odabranih kandidata i
 - e) sastavlja rang-listu intervjuiranih kandidata.
- (4) Upravni odbor donosi odluku o izboru i imenovanju najuspješnijeg kandidata za ravnatelja javne zdravstvene ustanove.
- (5) O odluci iz stavka 4 ovog članka obavješćuju se sudionici natječaja najkasnije u roku od osam dana od dana prijama obavijesti.
- (6) Odluka iz stavka 4 ovog članka je konačna i protiv nje se ne može izjaviti žalba.

- (7) Protiv odluke iz stavka 4 ovog članka sudionik natječaja može ostvariti zaštitu pred Osnovnim sudom Brčko distrikta BiH.

Članak 80 **(Uvjeti za imenovanje ravnatelja)**

- (1) Za ravnatelja javne zdravstvene ustanove može se imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu i najmanje tri godine radnog iskustva.
- (2) Bliži uvjeti za imenovanje ravnatelja javne zdravstvene ustanove utvrđuju se aktom o osnutku i statutom javne zdravstvene ustanove.

Članak 81 **(Mandat ravnatelja)**

- (1) Mandat ravnatelja javne zdravstvene ustanove traje četiri godine.
- (2) Po isteku mandata ista osoba može, na temelju javnog natječaja, ponovno biti imenovana za ravnatelja u istoj javnoj zdravstvenoj ustanovi, s tim da ista osoba ne može biti imenovana više od dva puta uzastopno.

Članak 82 **(Prava, obveze i odgovornosti ravnatelja)**

- (1) Ravnatelj javne zdravstvene ustanove ima pravo i obvezu:
- a) organizirati i voditi poslovanje zdravstvene ustanove
 - b) predstavljati i zastupati zdravstvenu ustanovu
 - c) sudjelovati u radu upravnog odbora bez prava odlučivanja i
 - d) podnositi upravnom odboru pismeno izvješće o poslovanju zdravstvene ustanove najmanje jednom tromjesečno.
- (2) Ravnatelj odgovara upravnom odboru za zakonitost i rezultate rada i financijskog poslovanja javne zdravstvene ustanove.

Članak 83 **(Razrješenje ravnatelja)**

- (1) Ravnatelj može biti razriješen i prije isteka mandata na koji je imenovan.
- (2) Upravni odbor donosi odluku o razrješenju ravnatelja.
- (3) Upravni odbor je dužan razriješiti ravnatelja i prije isteka mandata na koji je izabran ako:
- a) ravnatelj to osobno zahtijeva
 - b) nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu
 - c) ne izvršava ugovorne obveze prema Fondu
 - d) ne provodi program rada i razvitka zdravstvene ustanove koji je donio upravni odbor
 - e) u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove nastane neopravdani gubitak
 - f) u svojem radu krši propise i opće akte zdravstvene ustanove ili neopravdano ne izvršava odluke upravnog odbora ili postupa u suprotnosti s njima
 - g) svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči zdravstvenoj ustanovi veću štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove ili
 - h) je u sukobu interesa.
- 3) Upravni odbor je dužan, prije donošenja odluke o razrješenju, obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o tim razlozima pismeno izjasni.

- (4) Vlada daje suglasnost na razrješenje ravnatelja javne zdravstvene ustanove.
- (5) Ako upravni odbor javne zdravstvene ustanove ne razriješi ravnatelja iz razloga propisanih u stavku 3 ovog članka u roku od 30 dana od dana saznanja za neki od razloga, odluku o razrješenju ravnatelja donosi Vlada na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 84 (Izvanredne okolnosti)

U izvanrednim okolnostima, ako je ugrožen proces pružanja zdravstvene zaštite ili postoji neposredna opasnost po život i zdravlje ljudi, ravnatelj je dužan o tim okolnostima, bez odlaganja, obavijestiti Odjel.

Članak 85 (Zamjenik ravnatelja)

- (1) Ravnatelj javne zdravstvene ustanove ima dva zamjenika od kojih je prvi rukovoditelj sekundarne zdravstvene zaštite, a drugi rukovoditelj primarne zdravstvene zaštite.
- (2) Zamjenici ravnatelja pomažu ravnatelju u vršenju njegovih dužnosti i zamjenjuju ga u slučajevima nenazočnosti ili spriječenosti.
- (3) Zamjenici ravnatelja imaju sva prava, dužnosti i odgovornosti ravnatelja kada ga zamjenjuju.
- (4) Za zamjenike ravnatelja javne zdravstvene ustanove mogu biti imenovane osobe koje imaju visoku stručnu spremu i najmanje tri godine radnog iskustva.
- (5) Bliži uvjeti za imenovanje zamjenika ravnatelja javne zdravstvene ustanove utvrđuju se aktom o osnutku i statutom javne zdravstvene ustanove.

Članak 85a (Imenovanje, mandat i razrješenje zamjenika ravnatelja)

- (1) Zamjenike ravnatelja imenuje upravni odbor prema proceduri predviđenoj za imenovanje ravnatelja.
- (2) Mandat zamjenika ravnatelja javne zdravstvene ustanove traje četiri godine.
- (3) Po isteku mandata osoba može, na temelju javnog natječaja, ponovno biti imenovana za zamjenika ravnatelja u istoj javnoj zdravstvenoj ustanovi, s tim da ista osoba ne može biti imenovana više od dva puta uzastopno na istu poziciju.
- (4) Zamjenici ravnatelja mogu biti razriješeni i prije isteka mandata na koji su imenovani uz uvjete i prema proceduri koja se primjenjuje za ravnatelja.

Odjeljak H. Nadzorni odbor

Članak 86 (Nadzorni odbor)

- (1) Nadzorni odbor javne zdravstvene ustanove sastoji se od tri člana.
- (2) Članstvo u nadzornom odboru javne zdravstvene ustanove odražava sastav stanovništva Distrikta i zastupljenost oba spola.
- (3) Članove nadzornog odbora javne zdravstvene ustanove imenuje i razrješuje Skupština.
- (4) Za uvjete o imenovanju, mandat, kvorum i donošenje odluka članova nadzornog odbora javne zdravstvene ustanove primjenjuju se članci 72, 73 i 77 ovoga Zakona.
- (5) Mjesečna naknada za rad, članovima nadzornog odbora javne zdravstvene ustanove, može iznositi najviše do 70 % jedne prosječne neto plaće isplaćene u Brčko distriktu BiH, za prethodnu godinu.
- (6) Privatna zdravstvena ustanova može imati nadzorni odbor.

Članak 87

(Prava, obveze i odgovornost nadzornog odbora)

- (1) Nadzorni odbor javne zdravstvene ustanove ima pravo i obvezu da:
 - a) analizira izvješća o poslovanju zdravstvene ustanove
 - b) obavlja nadzor nad uporabom sredstava za rad
 - c) pregleda godišnje izvješće o poslovanju i godišnji obračun
 - d) pregleda i provjerava urednost i zakonitost vođenja poslovnih knjiga
 - e) sastavlja godišnje izvješće o nadzoru nad poslovanjem zdravstvene ustanove.
- (2) Izvješće iz stavka 1 točke e) ovog članka nadzorni odbor javne zdravstvene ustanove dostavlja Skupštini, Vladi, upravnom odboru i ravnatelju zdravstvene ustanove.
- (3) Nadzorni odbor javne zdravstvene ustanove za svoj rad odgovara Skupštini.
- (4) Nadzorni odbor javne zdravstvene ustanove, najmanje dva puta godišnje, izvješćuje Skupštinu o svom radu.
- (5) Nadzorni odbor privatne zdravstvene ustanove za svoj rad odgovara osnivaču.

Odjeljak I. Sukob interesa

Članak 88 (Sukob interesa)

Ravnatelj, članovi upravnog i nadzornog odbora javne zdravstvene ustanove ne mogu biti vlasnici, zakonski zastupnici ili zaposleni u bilo kojoj drugoj ustanovi iste ili srodne djelatnosti koja bi mogla biti konkurentna s javnom zdravstvenom ustanovom.

Članak 89 (Izjava)

Ravnatelj, članovi upravnog i nadzornog odbora javne zdravstvene ustanove dužni su dati izjavu o svom materijalnom stanju sukladno članku 22 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Odjeljak J. Stručna tijela

Članak 90 (Stručna tijela)

- (1) U zdravstvenoj ustanovi mogu se uspostaviti sljedeća stručna tijela:
 - a) stručno vijeće
 - b) etički odbor
 - c) povjerenstvo za lijekove i
 - d) povjerenstvo za promicanje kvalitete rada.
- (2) Sastav, postupak za izbor, imenovanje, razrješenje, mandat, rad i način financiranja stručnih tijela iz stavka 1 ovog članka utvrđuju se statutom zdravstvene ustanove.
- (3) Stručna tijela iz stavka 1 ovog članka donose poslovnik o svom radu.
- (4) Dvije ili više zdravstvenih ustanova mogu imati zajednička stručna tijela iz stavka 1 ovog članka.

Članak 91

(Stručno vijeće)

- (1) Stručno vijeće je stručno tijelo koje razmatra bitna pitanja u svezi s primjenom doktrinarnih stajališta iz djelatnosti zdravstvene ustanove.
- (2) Stručno vijeće:
 - a) raspravlja i daje mišljenje o pitanjima iz oblasti stručnog rada ustanove
 - b) predlaže stručna rješenja u sklopu djelatnosti zdravstvene ustanove
 - c) predlaže stručne osnove za program rada i razvitka zdravstvene ustanove
 - d) predlaže mjere za promicanje kvalitete i sigurnosti rada u zdravstvenoj ustanovi
 - e) daje upravnom odboru i ravnatelju mišljenja i prijedloge u pogledu organizacije rada i uvjeta za razvoj zdravstvene djelatnosti sukladno financijskim mogućnostima
 - f) predlaže specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika, te stručno usavršavanje iz oblasti subspecijalnosti zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika za potrebe zdravstvene ustanove
 - g) predlaže upravnom odboru obavljanje rada duljeg od punog radnog vremena za zdravstvene radnike i zdravstvene suradnike, u slučajevima od posebnog interesa za građane i rad zdravstvene ustanove
 - h) brine se o provedbi unutarnjeg nadzora nad stručnim radom zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika ustanove i
 - i) obavlja i druge poslove utvrđene statutom.

Članak 92 (Etički odbor)

- (1) Etički odbor je stručno tijelo koje prati pružanje i provedbu zdravstvene zaštite na načelima profesionalne etike i deontologije.
- (2) Etički odbor:
 - a) prati i analizira primjenu načela profesionalne etike i deontologije u obavljanju zdravstvene djelatnosti
 - b) daje suglasnost za provedbu medicinskih i znanstvenih istraživanja, ogleda, kao i kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi, odnosno prati njihovu provedbu
 - c) bavi se analizom i prijedlozima propisa iz oblasti zdravstva s aspekata etike i medicinske deontologije
 - d) razmatra stručna pitanja i daje mišljenja u svezi s primjenom tretmana za liječenje neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje, sukladno Zakonu
 - e) prati povrede prava pacijenata i sustavno radi na unapređivanju stanja u ovoj oblasti sukladno s propisima o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata
 - f) surađuje s nadležnim komorama iz oblasti zdravstva
 - g) razmatra stručna pitanja i daje mišljenja u svezi s uzimanjem dijelova ljudskog tijela u medicinske i znanstveno-nastavne svrhe, sukladno Zakonu
 - h) prati i analizira etičnost odnosa između zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika i pacijenata, posebno u oblasti davanja suglasnosti pacijenta za predloženi medicinski tretman
 - i) prati, analizira i daje mišljenja o primjeni načela profesionalne etike u prevenciji, dijagnostici, liječenju, rehabilitaciji, istraživanju, kao i o uvođenju novih zdravstvenih tehnologija i
 - j) razmatra druga etička pitanja u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove.

Članak 93 (Povjerenstvo za lijekove)

- (1) Povjerenstvo za lijekove je stručno tijelo koje prati aktivnosti u svezi s primjenom lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi.
- (2) Povjerenstvo za lijekove osigurava provedbu:
 - a) kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi

- b) šestomjesečnog financijskog izvješćivanja o kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi, za potrebe ravnatelja i upravnog odbora
- c) praćenja, poduzimanja mjera za izbjegavanje i smanjivanje nuspojava lijekova i medicinskih sredstava, kao i koordiniranje aktivnosti u svezi s prijavama nuspojava lijekova i medicinskih sredstava nadležnom državnom tijelu sukladno propisu koji uređuje oblast lijekova i medicinskih sredstava
- d) predlaganja liste lijekova i medicinskih sredstava koji se primjenjuju u zdravstvenoj ustanovi, sukladno Zakonu
- e) praćenja potrošnje lijekova i medicinskih proizvoda, predlaganje mjera za racionalnu uporabu lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi
- f) poduzimanja mjera s ciljem izbjegavanja interakcija, terapijskog dupliciranja ili pojave alergije kod uporabe lijekova u zdravstvenoj ustanovi
- g) pripremanja tenderske dokumentacije u postupcima javnih nabava lijekova i medicinskih sredstava i
- h) drugih poslova sukladno ovom Zakonu i propisu koji uređuje oblast lijekova i medicinskih sredstava.

Članak 94 (Povjerenstvo za promicanje kvalitete rada)

- (1) Povjerenstvo za promicanje kvalitete rada je stručno tijelo koje se brine o stalnom promicanju kvalitete zdravstvene zaštite koja se provodi u zdravstvenoj ustanovi.
- (2) U Povjerenstvu za promicanje kvalitete rada moraju biti zastupljeni predstavnici svih djelatnosti zdravstvene ustanove.
- (3) Povjerenstvo za promicanje kvalitete rada donosi godišnji program provjere kvalitete stručnog rada u zdravstvenoj ustanovi.

VI. GLAVA. ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENIH USTANOVA

Članak 95 (Organizacija zdravstvenih ustanova)

- (1) Zdravstvene ustanove organiziraju svoj rad kao:
 - a) zdravstvene ustanove primarne razine zdravstvene zaštite
 - b) zdravstvene ustanove sekundarne razine zdravstvene zaštite
 - c) zdravstvene ustanove tercijarne razine zdravstvene zaštite
 - d) specijalizirane zdravstvene ustanove i
 - e) ostale zdravstvene ustanove.
- (2) Zdravstvene ustanove su:
 - a) dom zdravlja
 - b) zdravstvene stanice
 - c) ambulanta obiteljske medicine
 - d) centar za mentalno zdravlje
 - e) stomatološka ambulanta
 - f) ustanova za zdravstvenu njegu
 - g) ljekarna
 - h) specijalistička ambulanta
 - i) specijalistički centar, odnosno poliklinika
 - j) bolnica
 - k) zdravstveni centar
 - l) laboratorij
 - m) lječilište
 - n) i zavod.

Članak 96 (Dom zdravlja)

- (1) Dom zdravlja je zdravstvena ustanova za pružanje zdravstvene zaštite stanovništvu određenog područja u sklopu zdravstvene djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite.
- (2) Dom zdravlja na svom području osigurava obavljanje djelatnosti iz članka 45 ovoga Zakona.
- (3) Dom zdravlja je zdravstvena ustanova u kojoj se osigurava najmanje preventivna zdravstvena zaštita za sve kategorije stanovništva, žurna medicinska pomoć i sanitetski prijevoz, obiteljska medicina, zdravstvena zaštita žena i djece, patronažna služba, imunizacija, higijensko-epidemiološki poslovi, laboratorijska, radiološka i druga dijagnostika.
- (4) U domu zdravlja osiguravaju se i prevencija i liječenje u oblasti stomatološke zdravstvene zaštite, zdravstvena zaštita specifičnih i nespecifičnih plućnih bolesti, zdravstvena zaštita zaposlenih, odnosno medicina rada, fizikalna medicina i rehabilitacija, zaštita mentalnog zdravlja i ambulante za specijalističke konzultacije.
- (5) U domu zdravlja osigurava se opskrba lijekovima i medicinskim sredstvima ili se osigurava obavljanje tih poslova zaključivanjem ugovora s ljekarnom.
- (6) S ciljem osiguranja dostupnosti konzultativno-specijalističkih usluga domovi zdravlja mogu organizirati posjete konzultanata – specijalista.
- (7) U domu zdravlja se može organizirati nastava po ovlasti sveučilišta, fakulteta ili škola zdravstvenog smjera.
- (8) U domu zdravlja se može obavljati znanstveno-istraživačka djelatnost za oblasti za koje je registriran, sukladno Zakonu.
- (9) Dom zdravlja može se organizirati kao dio zdravstvenog centra.
- (10) Dio djelatnosti doma zdravlja može se obavljati ugovaranjem obavljanja zdravstvenih usluga s drugim zdravstvenom ustanovom ili privatnom praksom.

Članak 97 (Zdravstvena stanica)

- (1) Zdravstvena stanica je zdravstvena ustanova u kojoj se osigurava najmanje žurna medicinska pomoć, obiteljska medicina, zdravstvena zaštita žena i djece, patronažna služba i kućno liječenje i njega.
- (2) Zdravstvena stanica se organizira izvan sjedišta doma zdravlja sukladno planu mreže.
- (3) Zdravstvena stanica može se organizirati kao dio doma zdravlja ili zdravstvenog centra.

Članak 98 (Ambulanta obiteljske medicine)

- (1) Ambulanta obiteljske medicine osigurava primarnu razinu zdravstvene zaštite promocijom zdravlja, sprječavanjem, suzbijanjem, ranim otkrivanjem i liječenjem bolesti.
- (2) U ambulanti obiteljske medicine radi tim obiteljske medicine.

- (3) Prvi kontakt sa zdravstvenim sustavom građanin ostvaruje preko tima obiteljske medicine.
- (4) Ambulanta obiteljske medicine može se organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova, dio zdravstvene ustanove ili kao privatna praksa.
- (5) Više ambulanti obiteljske medicine, s najviše deset timova obiteljske medicine, mogu se udružiti u grupnu praksu obiteljske medicine s ciljem racionalnijeg poslovanja i funkcionalnije organizacije u pružanju zdravstvenih usluga primarne razine zdravstvene zaštite.
- (6) Sastav tima obiteljske medicine i uvjeti za grupnu praksu utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 99 (Centar za mentalno zdravlje)

- (1) Centar za mentalno zdravlje obavlja promociju i prevenciju mentalnog zdravlja, dijagnostiku i tretman osoba s mentalnim poremećajem, prevenciju invaliditeta i rehabilitaciju mentalno bolesnih osoba i brigu i pomoć onesposobljenih.
- (2) Centar za mentalno zdravlje provodi:
 - a) mjere promocije i prevencije mentalnog zdravlja
 - b) proaktivan pristup u prepoznavanju i ranom dijagnosticiranju osoba s rizikom po mentalno zdravlje, posebno kod djece i mladeži
 - c) izvanbolnički tretman mentalnih poremećaja i bolesti
 - d) kontinuirano praćenje osoba s mentalnim poremećajima nakon hospitalizacije, uključujući potporu i rad s obiteljima, psihološko savjetovanje u obitelji i zajednici, socioterapeutski i okupacijski rad u zajednici, procjenu rizika po mentalno zdravlje u zajednici
 - e) izvanbolničke terapijske i rehabilitacijske postupke iz domena zaštite mentalnog zdravlja
 - f) tretman bolesti ovisnosti u izvanbolničkim uvjetima.
- (3) Centar za mentalno zdravlje radi na:
 - a) ranom otkrivanju i dijagnostici poremećaja somatomentalnog razvoja djeteta
 - b) motivaciji za pravodobni tretman i rehabilitaciju
 - c) osposobljavanju djece i mladeži za samostalan život i rad ili uz tuđu pomoć sukladno s preostalim somatomentalnim mogućnostima i razinama socijalne zrelosti
 - d) smanjenju onesposobljenosti prouzrokovane mentalnim poremećajima
 - e) zaštiti mentalnog zdravlja kod osoba s drugim onesposobljenostima
 - f) reintegraciji osoba s mentalnim problemima u radnu i socijalnu sredinu, uz poštovanje prava i dostojanstva i aktivno uključivanje istih u donošenje odluka.
- (4) Centar za mentalno zdravlje može se organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio doma zdravlja.

Članak 100 (Stomatološka ambulanta)

- (1) Stomatološka ambulanta osigurava i provodi, preko jednog ili više doktora stomatologije, promociju zdravlja, sprječavanje, suzbijanje, rano otkrivanje i liječenje bolesti usta i zuba.

- (2) Stomatološka ambulanta može se organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova, dio zdravstvene ustanove ili kao privatna praksa.

Članak 101 (Ustanova za zdravstvenu njegu)

- (1) Ustanova za zdravstvenu njegu je zdravstvena ustanova koja provodi kontinuiranu zdravstvenu njegu i rehabilitaciju, kao i palijativnu njegu u stacionarnim uvjetima.
- (2) Ustanova za zdravstvenu njegu može pružati usluge iz stavka 1 ovog članka u kućnim uvjetima.
- (3) Ustanova za zdravstvenu njegu može se organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio zdravstvene ustanove.

Članak 102 (Ljekarna)

- (1) Ljekarna opskrbljuje građane lijekovima i medicinskim sredstvima, daje upute za njihovu pravilnu uporabu i informira o lijekovima i medicinskim sredstvima, kao i izrađuje galenske i magistralne preparate.
- (2) Ljekarna se može organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova, kao dio zdravstvene ustanove ili kao privatna praksa.

Članak 103 (Specijalistička ambulanta)

- (1) Specijalistička ambulanta je zdravstvena ustanova odnosno privatna praksa koja, preko jednog ili više specijalista iz jedne grane medicine ili stomatologije, obavlja promotivne, preventivne, dijagnostičke, terapijske, rehabilitacijske i druge aktivnosti iz oblasti medicine, odnosno stomatologije, izuzev bolničkog liječenja.
- (2) Specijalistička ambulanta može organizirati posjete konzultanata – specijalista iste grane medicine.
- (3) Specijalistička ambulanta može se organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova, kao dio zdravstvene ustanove ili kao privatna praksa.

Članak 104 (Specijalistički centar, odnosno poliklinika)

- (1) Specijalistički centar, odnosno poliklinika je zdravstvena ustanova koja, preko više specijalista različitih grana medicine ili stomatologije, obavlja promotivne, preventivne, dijagnostičke, terapijske, rehabilitacijske i druge aktivnosti iz oblasti medicine, odnosno stomatologije, izuzev bolničkog liječenja.
- (2) Specijalistički centar, odnosno poliklinika može se organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio zdravstvene ustanove.

Članak 105 (Bolnica)

- (1) Bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja specijalističko-konzultativno i bolničko liječenje.

- (2) Bolnica se organizira kao opća i specijalna bolnica.
- (3) Bolnica osigurava najmanje specijalističko-konzultativnu djelatnost, radiološku, laboratorijsku i drugu dijagnostiku, anesteziju i reanimaciju, opskrba lijekovima i medicinskim proizvodima, transfuziološku djelatnost, urgentno zbrinjavanje, medicinsku rehabilitaciju, patologiju, citološku, mikrobiološku i biokemijsku dijagnostiku i mrtvačnicu.
- (4) Opća bolnica obavlja najmanje usluge kirurgije, interne medicine, pedijatrije, kao i usluge ginekologije i porođaja i ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.
- (5) Specijalna bolnica obavlja specijalističko-konzultativno i bolničko liječenje određenih populacijskih i nozoloških skupina, dijagnostičke i druge usluge prilagođene svojoj namjeni.
- (6) Iznimno, bolnica može obavljati i tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti za koju je registrirana ako ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.
- (7) Dio djelatnosti bolnice može se obavljati ugovaranjem obavljanja zdravstvenih usluga s drugom zdravstvenom ustanovom ili privatnom praksom.
- (8) Bolnica može dobiti status sveučilišne bolnice koji dodjeljuje javno sveučilište.
- (9) Bolnica može obavljati znanstvenoistraživačku djelatnost za oblasti za koje je registrirana, sukladno Zakonu.
- (10) Pojedine organizacijske cjeline bolnice mogu organizirati nastavu po ovlasti sveučilišta, fakulteta ili škola zdravstvenog smjera.

Članak 106 (Zdravstveni centar)

- (1) Zdravstveni centar je zdravstvena ustanova u kojoj se osigurava primarna i sekundarna razina zdravstvene zaštite.
- (2) Iznimno, zdravstveni centar može obavljati i tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti za koju je registriran ako ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.
- (3) U okviru zdravstvenog centra formiraju se zajedničke medicinske i nemedicinske službe.
- (4) Zdravstveni centar može obavljati znanstvenoistraživačku djelatnost za oblasti za koje je registriran, sukladno Zakonu.

Članak 107 (Laboratorij)

- (1) Laboratorij obavlja specijalizirane dijagnostičke usluge u oblasti hematologije, biokemije, imunologije, patohistologije, mikrobiologije i stomatologije, sukladno važećim standardima.
- (2) Laboratorij se može organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova, kao dio zdravstvene ustanove ili kao privatna praksa.

Članak 108 (Lječilište)

- (1) Lječilište je zdravstvena ustanova u kojoj se prirodnim ljekovitim izvorima provodi preventivna zdravstvena zaštita, specijalistička i bolnička rehabilitacija.
- (2) Lječilište je dužno tijekom korištenja prirodnih ljekovitih izvora, pratiti njegova ljekovita svojstva i najmanje jednom u četiri godine izvršiti ponovno ispitivanje njegove ljekovitosti u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi.
- (3) Lječilište se može organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova ili dio zdravstvene ustanove.
- (4) Lječilište može pružati zdravstvene usluge u turizmu sukladno posebnim propisima.

Članak 109 (Zavod)

- (1) Zavod je zdravstvena ustanova koja se osniva za određenu populacijsku ili nozološku skupinu.
- (2) Zavod prati i proučava stanje zdravlja u oblasti za koju je osnovan, obavlja stručnu djelatnost u oblasti za koju je osnovan, pruža stručno-metodološku pomoć drugim zdravstvenim ustanovama iz okvira svog djelokruga rada, vrši složena ispitivanja i liječenje bolesnih i ozlijeđenih ili obavlja druge specijalizirane i visokospecijalizirane poslove, predlaže i poduzima mjere za unapređenje zdravstvene zaštite u oblasti za koju je osnovan.
- (3) Zavod može organizirati nastavu po ovlasti sveučilišta, fakulteta ili škole zdravstvenog smjera.
- (4) Zavod može obavljati znanstvenoistraživačku djelatnost za oblasti za koje je registriran, sukladno Zakonu.

VII. GLAVA. ORGANIZIRANJE RADA ZDRAVSTVENE USTANOVE

Članak 110 (Radno vrijeme zdravstvenih ustanova)

- (1) Zdravstvene ustanove iz članka 96, 101, 105 i 108, obvezne su osigurati zdravstvenu zaštitu tijekom 24 sata.
- (2) Druge zdravstvene ustanove su dužne osigurati zdravstvenu zaštitu tijekom 24 sata ukoliko s Fondom zaključe ugovor koji sadrži takvu obvezu.
- (3) Zdravstvene ustanove koje ne osiguravaju zdravstvenu zaštitu tijekom 24 sata ne mogu imati radno vrijeme kraće od osam sati.
- (4) Osiguranje zdravstvene zaštite tijekom 24 sata podrazumijeva rad u jednoj, dvije ili više smjena, dvokratno radno vrijeme, pripravnost ili dežurstvo, sukladno s potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga.
- (5) Dežurstvo iz stavka 4 ovog članka poseban je oblik rada radnika u zdravstvenoj ustanovi nakon isteka redovitog radnog vremena.
- (6) Pripravnost iz stavka 4 ovog članka je poseban oblik rada, kada zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik nije nazočan u zdravstvenoj ustanovi, ali je dužan biti dostupan radi pružanja žurne medicinske pomoći.

- (7) Zdravstveni radnici ne smiju napustiti radno mjesto dok nemaju zamjenu, i ako je njihovo radno vrijeme isteklo, ako bi time bilo dovedeno u pitanje pružanje zdravstvene zaštite.
- (8) Način organizacije i visina naknade za rad iz stavaka 5 i 6 ovog članka propisuje se posebnim propisima.
- (9) Bliži uvjeti za posebne oblike rada iz stavaka 5 i 6 ovog članka i za obvezu iz stavka 7 ovog članka utvrđuju se aktom koji donosi zdravstvena ustanova.

Članak 111
(Zdravstvena zaštita u slučaju ozbiljne prijetnje zdravlju ljudi, prirodnih i drugih nesreća)

- (1) S ciljem osiguravanja zdravstvene zaštite u slučaju ozbiljne prijetnje zdravlju ljudi, koja uzroči ili bi mogla prouzročiti takav broj ili vrstu žrtava koje nije moguće zbrinuti redovitom organizacijom rada zdravstvenih ustanova i privatnih praksi formira se krizni stožer u zdravstvu.
- (2) Krizni stožer iz stavka 1 ovog članka upravlja i koordinira rad zdravstvenih ustanova i privatnih praksi.
- (3) Članove kriznog stožera iz stavka 1 ovog članka imenuje voditelj Odjela.
- (4) Osiguravanje zdravstvene zaštite u slučaju prirodnih i drugih nesreća, kao i epidemija većih razmjera vrši se sukladno ovom Zakonu i propisima koji uređuju oblast zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.
- (5) Voditelj Odjela nadležan je poduzimati i one mjere i aktivnosti koje nisu utvrđene ovim Zakonom, uključujući i mjere mobilizacije i angažiranja, organizacije i rasporeda rada i radnog vremena, promjene mjesta i uvjeta rada pojedinih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi, dok te okolnosti traju.
- (6) U slučajevima iz stavaka 1 i 4 ovog članka, zdravstvene ustanove i privatne prakse dužne su izvršavati naredbe nadležnih tijela.
- (7) Organiziranje, sastav, način imenovanja i rada kriznog stožera iz stavka 1 ovog članka uređuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

VIII. GLAVA. ZDRAVSTVENI RADNIK I ZDRAVSTVENI SURADNIK

Članak 112
(Zdravstveni radnik i zdravstveni suradnik)

- (1) Zdravstveni radnik je osoba sa stečenim visokim ili srednjim obrazovanjem iz znanstvene oblasti biomedicine ili zdravstva, koji neposredno pruža zdravstvene usluge, a može se baviti i nastavnim, pedagoškim i znanstvenim radom.
- (2) Zdravstveni suradnik je osoba sa stečenim visokim ili srednjim obrazovanjem drugih struka, koji obavlja određene poslove u funkciji zdravstvene djelatnosti.
- (3) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik je dužan pri pružanju zdravstvene zaštite postupati prema pravilima zdravstvene struke, na način da svojim postupcima ne ugrozi život i zdravlje ljudi, kao i da održava integritet i dostojanstvo svoje profesije.
- (4) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik obavlja svoje dužnosti profesionalno, nepristrano i savjesno, sukladno Zakonu, profesionalnim standardima i

etičkim kodeksom bez predrasuda u pogledu rase, boje kože, spola, vjeroispovijesti, nacionalnog podrijetla, invalidnosti, uzrasta, seksualne orijentacije, društvenog i ekonomskog statusa.

- (5) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik je dužan biti strpljiv, dostojanstven i ljubazan prema pacijentima.
- (6) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik ne smije tražiti niti prihvatiti novac, darove, usluge i druge pogodnosti od pacijenata, njihovih srodnika, prijatelja ili bilo kakvih posrednika za obavljanje zdravstvenih usluga.
- (7) Zdravstveni radnici, zdravstveni suradnici i drugi radnici koji su zaposleni na rukovodećim mjestima u javnoj zdravstvenoj ustanovi, dužni su podnijeti Odjelu godišnje financijsko izvješće o svojim ukupnim prihodima i njihovim izvorima, kao i prihode supružnika i drugih članova obiteljskog kućanstva.
- (8) Rukovodeća mjesta iz stavka 7 ovog članka utvrđuju se odlukom o osnutku i statutom.
- (9) Izvješće iz stavka 7 ovog članka objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH kao javni dokument.

Članak 113 **(Prava, obveze i odgovornosti zaposlenih u zdravstvenim ustanovama)**

U pogledu prava, obveza i odgovornosti zaposlenih u zdravstvenim ustanovama primjenjuju se odredbe Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 114 **(Zaključivanje ugovora o radu)**

Na zaključivanje ugovora o radu zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika sa zdravstvenom ustanovom, odnosno privatnom praksom, primjenjuju se odredbe Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 115 **(Pravo na štrajk)**

Zaposleni u zdravstvenoj ustanovi imaju pravo na štrajk sukladno posebnom zakonu.

Članak 116 **(Osiguranje od odgovornosti za štetu)**

- (1) Zdravstveni radnici, odnosno zdravstveni suradnici mogu se osigurati od odgovornosti za štetu koju bi mogli počinuti obavljanjem zdravstvene djelatnosti.
- (2) Zdravstvena ustanova ili privatna praksa može se osigurati od odgovornosti za štetu koju bi mogli počinuti zaposleni zdravstveni radnici, odnosno zdravstveni suradnici u obavljanju zdravstvene djelatnosti.

Članak 117 **(Čuvanje profesionalne tajne)**

- (1) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik dužan je čuvati kao profesionalnu tajnu sve što zna o zdravstvenom stanju pacijenta.

- (2) Na čuvanje profesionalne tajne obvezni su i drugi radnici u zdravstvu koji za nju saznaju u obavljanju svojih dužnosti, kao i studenti i učenici zdravstvenog smjera prilikom obavljanja praktične nastave u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi.
- (3) Na čuvanje profesionalne tajne obvezne su i sve druge osobe koje u obavljanju svojih dužnosti dođu do podataka o zdravstvenom stanju pacijenta.
- (4) Povreda čuvanja profesionalne tajne smatra se težom povredom radne dužnosti.
- (5) Iznimno od odredbe stavka 4 ovog članka, osobe iz stavaka 1 i 2 ovog članka obvezne su podatke o zdravstvenom stanju pacijenta priopćiti na zahtjev nadležnog tijela sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.

Članak 118 (Vođenje medicinske dokumentacije)

- (1) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik dužan je uredno voditi medicinsku dokumentaciju, sukladno Zakonu i evidentirati sve medicinske mjere koje su poduzete nad pacijentom, a posebno anamnezu, dijagnozu, dijagnostičke mjere, terapiju i rezultat terapije, kao i savjete dane pacijentu.
- (2) Prilikom obrade osobnih podataka i posebnih kategorija podataka iz medicinske dokumentacije primjenjuje se propis o zaštiti osobnih podataka.
- (3) Način vođenja, čuvanja, prikupljanja i raspolaganja medicinskom dokumentacijom uređuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 119 (Uvjeti za obavljanje zdravstvene djelatnosti zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika)

- (1) Zdravstveni radnik može obavljati zdravstvenu djelatnost ako ima odgovarajuće obrazovanje, položen stručni ispit i licenciju nadležne zdravstvene komore.
- (2) Zdravstveni suradnik može obavljati određene poslove u funkciji zdravstvene djelatnosti ako ima odgovarajuće obrazovanje i položen stručni ispit.

Članak 120 (Strani državljani)

- (1) Strani državljani koji ima odgovarajuće obrazovanje, može biti u radnom odnosu u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi, sukladno s propisima koji uređuju zapošljavanje stranaca u Distriktu i uz nostrifikaciju diplome i licenciju nadležne komore.
- (2) Osoba iz stavka 1 ovog članka može biti angažirana u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi za obavljanje privremenih i povremenih poslova uz posjedovanje odgovarajućeg uvjerenja o položenom specijalističkom, odnosno subspecijalističkom ispitu i licencije njegove nadležne liječničke komore.

Članak 121 (Vježbenički staž)

- (1) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik obavlja vježbenički staž u trajanju 12 mjeseci za visoku stručnu spremu i šest mjeseci za srednju stručnu spremu.
- (2) Vježbenik zasniva radni odnos radi obavljanja vježbeničkog staža.

- (3) Vježbenički staž ili njegov dio može se obaviti u obliku volontiranja sukladno Zakonu.
- (4) Vježbenički staž ili dio vježbeničkog staža se obavlja, prema utvrđenim kriterijima i uvjetima, u:
 - a) zdravstvenoj ustanovi ili
 - b) kod zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika najmanje iste stručne spreme i koji obavlja privatnu praksu najmanje pet godina.
- (5) Vježbenički staž se izvodi po programu, kroz praktični rad i pod neposrednim nadzorom ovlaštenog zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika koji je proveo najmanje tri godine u struci.
- (6) O izvođenju vježbeničkog staža vodi se evidencija.
- (7) Program, sadržaj, način provođenja vježbeničkog staža, način vođenja evidencije iz stavka 5 ovog članka, kriteriji i uvjeti iz stavka 4 ovog članka koje mora ispuniti zdravstvena ustanova i privatna praksa u kojoj se provodi vježbenički staž utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.
- (8) Iznimno od stavka 1 ovog članka, doktori medicine, doktori stomatologije, magistri farmacije i osobe sa završenim fakultetom zdravstvenih studija koji su studij medicine, studij stomatologije, studij farmacije i zdravstveni studij obavili po bolonjskom procesu, ne obavljaju vježbenički staž.

Članak 122 (Stručni ispit)

- (1) Stručni ispit se polaže nakon završenog visokog ili srednjeg obrazovanja i nakon obavljenog vježbeničkog staža.
- (2) Iznimno od stavka 1 ovog članka, zdravstveni radnici koji su završili fakultet zdravstvenog usmjerenja po bolonjskom procesu, odmah nakon završenog obrazovanja mogu pristupiti polaganju stručnog ispita.
- (3) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik obvezan je položiti stručni ispit u roku od šest mjeseci od isteka vježbeničkog staža, odnosno završenog obrazovanja.
- (4) Stručni ispit se polaže pred povjerenstvom koje imenuje voditelj Odjela.
- (5) U aktu o imenovanju povjerenstva iz stavka 4 ovog članka utvrđuje se i naknada za rad povjerenstva.
- (6) Naknada za polaganje stručnog ispita je prihod proračuna Distrikta.
- (7) Program i postupak za polaganje stručnog ispita, sastav, način imenovanja i rada povjerenstva, kao i visina naknade za polaganje stručnog ispita utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 123 (Licencija)

- (1) Zdravstveni radnik sa stečenim visokim obrazovanjem se, nakon položenog stručnog ispita, obvezno upisuje u registar zdravstvenih radnika kod nadležne komore i time stječe pravo na izdavanje licencije.
- (2) Licencija je javna isprava koju izdaje nadležna komora, nakon dobivanja uvjerenja o položenom stručnom ispitu, s rokom važenja koji, svojim aktom, utvrđuje nadležna komora.

- (3) Licencija se može obnoviti sukladno ovom Zakonu i propisima kojim se uređuje zajednički sadržaj stručnog usavršavanja, rokovi i postupak provjere stručnosti koju je zdravstveni radnik ostvario u okviru stručnog usavršavanja.
- (4) Licencijom iz stavka 2 ovog članka zdravstveni radnik stječe pravo samostalnog obavljanja poslova u svojoj struci.
- (5) Zdravstveni radnik obavlja poslove samo u okviru stručnosti određene licencijom izdanom od nadležne komore.
- (6) Nadležna komora oduzima zdravstvenom radniku licenciju, ako:
 - a) ne zadovoljava uvjete prilikom obnavljanja licencije
 - b) izrekne kao najstrožu mjeru zbog kršenja etičkih načela struke
 - c) je pravomoćnom sudskom odlukom zdravstveni radnik osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje djelatnosti zdravstvene zaštite ili
 - d) rad obavlja suprotno odredbama ovoga Zakona.
- (7) Nadležna komora je dužna u slučajevima iz stavka 6 ovog članka obavijestiti voditelja Odjela.

Članak 124 **(Kontinuirano usavršavanje i edukacija zdravstvenog radnika i zdravstvenog suradnika)**

- (1) Zdravstveni radnik i zdravstveni suradnik obvezan je stalno pratiti suvremena dostignuća u medicini i usavršavati se u svom radu.
- (2) Zdravstvena ustanova obvezna je osigurati kontinuirano usavršavanje zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika.
- (3) Kontinuirana edukacija je poseban vid stručnog usavršavanja zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika koja se organizira radi stjecanja znanja i vještina s ciljem praćenja i primjene suvremenih znanstvenih dostignuća.
- (4) Vrste kontinuirane edukacije, program, duljinu trajanja, ustanove i udruga koje mogu provoditi kontinuiranu edukaciju utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 125 **(Specijalizacija i subspecijalizacija)**

- (1) Specijalizacija zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika s visokim obrazovanjem je poseban vid stručnog usavršavanja koji se organizira s ciljem osposobljavanja za obavljanje specijalističkih poslova u određenoj oblasti zdravstvene zaštite.
- (2) Subspecijalizacija zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika s položenim specijalističkim ispitom je poseban vid stručnog usavršavanja koji se organizira s ciljem osposobljavanja za obavljanje subspecijalističkih poslova u određenoj oblasti zdravstvene zaštite.
- (3) Zdravstveni radnik koji ima visoko obrazovanje može se specijalizirati i subspecijalizirati iz znanstvene oblasti biomedicine i zdravstva.
- (4) Zdravstveni suradnik koji ima visoko obrazovanje može se specijalizirati i subspecijalizirati iz znanstvene oblasti koja je u svezi sa zdravstvom.

Članak 126
(Uvjeti za obavljanje specijalizacije i subspecijalizacije)

- (1) Voditelj Odjela utvrđuje srednjoročni plan specijalizacija i subspecijalizacija na temelju plana ljudskih resursa iz članka 5 ovoga Zakona.
 - (2) Specijalizacija i subspecijalizacija se obavlja na fakultetima zdravstvenog smjera i u ovlaštenim zdravstvenim ustanovama.
 - (3) Specijalizacija se može odobriti zdravstvenom radniku koji ima licencijsku.
 - (4) Pored uvjeta iz stavka 3 ovog članka, voditelj Odjela može odobriti specijalizaciju i subspecijalizaciju, zdravstvenom radniku, odnosno zdravstvenom suradniku:
 - a) koji je u radnom odnosu u javnoj zdravstvenoj ustanovi
 - b) koji je u radnom odnosu u privatnoj zdravstvenoj ustanovi
 - c) koji ima privatnu praksu
 - d) koji je u radnom odnosu u privatnoj praksi
 - e) za potrebe Odjela, tijela uprave Distrikta i Fonda
 - f) na osobni zahtjev.
- (5) Voditelj Odjela donosi rješenje o odobravanju specijalizacije, odnosno subspecijalizacije iz stavka 4 točki a) i e) ovog članka na temelju srednjoročnog plana specijalizacija i subspecijalizacija iz stavka 1 ovog članka.
- (6) Rješenje o odobravanju specijalizacije, odnosno subspecijalizacije iz stavka 4 točki b), c), d) i f) ovog članka izdaje se bez obzira na plan specijalizacija i subspecijalizacija.
- (7) Rješenje iz stavaka 5 i 6 ovog članka je konačno.
- (8) Troškove obavljanja specijalističkog i subspecijalističkog staža snosi podnositelj zahtjeva.
- (9) Uvjete, način i postupak odobravanja specijalizacije, odnosno subspecijalizacije utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 127
(Specijalistički i subspecijalistički ispit)

- (1) Nakon završenog specijalističkog, odnosno subspecijalističkog staža kandidat polaže specijalistički, odnosno subspecijalistički ispit pred nadležnim ispitnim povjerenstvom i stječe pravo na naziv specijalist određene specijalnosti, odnosno naziv subspecijalist određene subspecijalnosti.
- (2) Troškove polaganja specijalističkog i subspecijalističkog ispita snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 128
(Specijalizacija i subspecijalizacija stečena u inozemstvu)

Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik koji je stekao specijalizaciju, odnosno subspecijalizaciju u inozemstvu može obavljati zdravstvenu djelatnost specijaliste, odnosno subspecijaliste ako mu je diploma o položenom specijalističkom, odnosno subspecijalističkom ispitu nostrificirana ili priznana od nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini i ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 129
(Primarijus)

- (1) Zdravstvenom radniku s visokim obrazovanjem koji ima deset godina rada u svojstvu specijaliste i najmanje deset objavljenih stručnih radova i ostvarene uspješne rezultate na stručnom usavršavanju zdravstvenih radnika, kao i praktičan doprinos promicanju zdravstvene zaštite može se dodijeliti naziv primarijusa.
- (2) Prijedlog za priznavanje naziva primarijus za svaku kalendarsku godinu donosi povjerenstvo koje imenuje voditelj Odjela iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti medicine, stomatologije i farmacije.
- (3) Odluku o priznavanju naziva primarijus, na temelju prijedloga iz stavka 2 ovog članka, donosi voditelj Odjela.
- (4) Bliži uvjeti, način imenovanja i rad povjerenstva, kao i postupak za dodjelu naziva primarijus utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

IX. GLAVA. CERTIFIKACIJA I AKREDITACIJA

Članak 130 (Certifikacija)

- (1) Certifikacija javnih zdravstvenih ustanova vrši se svake četiri godine.
- (2) Certifikacijske standarde razvijaju i revidiraju agencije nadležne za certifikaciju, akreditaciju i promicanje kvalitete zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: agencija).

Članak 131 (Postupak certifikacije)

- (1) Agencija provodi postupak certifikacije zdravstvene ustanove ili privatne prakse.
- (2) Zdravstvena ustanova ili privatna praksa za koju agencija utvrdi da ispunjava unaprijed utvrđene i objavljene standarde za certifikaciju stječe status certificirane zdravstvene ustanove ili privatne prakse.

Članak 132 (Akreditacija)

Akreditacija je dragovoljna i vrši se na zahtjev zdravstvene ustanove ili privatne prakse.

Članak 133 (Postupak akreditacije)

- (1) Zahtjev za stjecanje akreditacije zdravstvena ustanova ili privatna praksa podnosi agenciji.
- (2) Agencija provodi postupak akreditacije zdravstvene ustanove ili privatne prakse.
- (3) Akreditaciju stječe zdravstvena ustanova, dio zdravstvene ustanove ili privatna praksa za koju agencija utvrdi da ispunjava utvrđene standarde za određenu oblast zdravstvene zaštite.
- (4) Agencija izdaje potvrdu o akreditaciji zdravstvene ustanove, dijela zdravstvene ustanove ili privatne prakse.

- (5) Potvrda se izdaje na određeno vremensko razdoblje, a najdulje do pet godina.
- (6) Po isteku razdoblja iz stavka 5 ovoga članka, postupak akreditacije se može ponoviti na zahtjev zdravstvene ustanove ili privatne prakse.

Članak 134
(Registar certificiranih i akreditiranih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi)

- (1) Odjel vodi registar certificiranih i akreditiranih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi.
- (2) Zdravstvene ustanove i privatne prakse dostavljaju Odjelu potvrdu o certifikaciji ili akreditaciji u roku od mjesec dana od dana dovršetka postupka certifikacije ili akreditacije.
- (3) Izvadak iz registra iz stavka 1 ovog članka certificiranih ustanova objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na koncu svake godine.
- (4) Sadržaj registra iz stavka 1 ovog članka utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 135
(Obveza uspostavljanja, razvijanja i održavanja sustava stalnog poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga)

- (1) Zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa je obvezna uspostaviti, razvijati i održavati unutarnji sustav stalnog poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga.
- (2) Za realizaciju obveza iz stavka 1 ovog članka, zdravstvena ustanova iz članaka 96, 105, 106 i 109, obvezna je uspostaviti organizacijsku jedinicu za uvođenje, praćenje i poboljšanje kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga.
- (3) S ciljem realizacije obveza iz stavka 1 ovog članka, zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa primjenjuje najnovija medicinska dostignuća u prevenciji, dijagnostici, terapiji, rehabilitaciji, kao i inovativne pristupe i realizira razvojne projekte.

X. GLAVA. PRIVATNA PRAKSA

Članak 136
(Obavljanje privatne prakse)

- (1) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik s visokom stručnom spremom može obavljati samostalno privatnu praksu sukladno svojoj stručnoj spremi.
- (2) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik srednje stručne spreme može obavljati privatnu praksu sukladno svojoj stručnoj spremi, a prema uputama i stručnom nadzoru doktora medicine ili doktora stomatologije, na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim ugovorom.
- (3) Privatna praksa ne može se osnovati za pružanje zdravstvenih usluga iz oblasti definirane u članku 56 stavku 2 ovoga Zakona.

Članak 137
(Uvjeti za obavljanje privatne prakse)

- (1) Privatnu praksu može samostalno obavljati zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik pod sljedećim uvjetima:
 - a) da ima odgovarajuće obrazovanje, položen stručni ispit, odnosno specijalistički ispit, odnosno licenciju izdanu od nadležne komore

- b) da je radno sposoban za obavljanje privatne prakse
- c) da je potpuno poslovno sposoban
- d) da mu pravomoćnom sudskom odlukom ili odlukom drugog nadležnog tijela nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti
- e) da nije u radnom odnosu, odnosno da ne obavlja drugu samostalnu djelatnost
- f) da raspolaže odgovarajućim prostorom i
- g) da raspolaže odgovarajućom medicinsko-tehničkom opremom.

(2) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik može imati samo jednu privatnu praksu.

(3) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik obavlja privatnu praksu osobno.

(4) Uvjeti i postupak utvrđivanja uvjeta za obavljanje privatne prakse bliže se utvrđuju podzakonskim aktom koji donosi Vlada, na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 138 **(Način obavljanja privatne prakse)**

(1) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik koji obavlja privatnu praksu može primiti u radni odnos više zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika iste struke.

(2) Dva tima zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika iste struke, mogu obavljati privatnu praksu u radu u smjenama.

(3) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik s visokom stručnom spremom može obavljati privatnu praksu u timu s jednim ili više zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika srednje stručne spreme.

(4) U ordinaciji se može organizirati priručni laboratorij za osnovne laboratorijske pretrage.

(5) U ordinaciji u kojoj doktor stomatologije obavlja privatnu praksu može se organizirati zubotehnički laboratorij.

(6) U zubotehnički laboratorij iz stavka 5 ovog članka, doktor stomatologije dužan je zaposliti najmanje jednog zubnog tehničara s položenim stručnim ispitom.

Članak 139 **(Ispunjavanje uvjeta za obavljanje privatne prakse)**

(1) Privatna praksa može se obavljati ako su ispunjeni uvjeti iz članka 137 ovoga Zakona.

(2) Voditelj Odjela rješenjem utvrđuje ispunjenost uvjeta za obavljanje privatne prakse.

(3) Na rješenje iz stavka 2 ovog članka, može se podnijeti žalba Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

Članak 140 **(Upis i početak rada privatne prakse)**

(1) Privatna praksa se upisuje u sudski registar na temelju rješenja iz članka 139 stavka 2 sukladno ovom Zakonu i posebnim zakonima.

- (2) Na temelju rješenja nadležnog suda iz stavka 1 ovog članka, privatna praksa se upisuje u registar iz članka 63 ovoga Zakona.
- (3) Privatna praksa počinje s radom danom upisa u registar iz članka 63 ovoga Zakona.
- (4) Voditelj Odjela izdaje potvrdu o upisu u registar iz članka 63 ovoga Zakona.
- (5) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik koji obavlja privatnu praksu dužan je u nazivu privatne prakse istaknuti ime i prezime, adresu privatne prakse, oznaku djelatnosti i radno vrijeme.

Članak 141 (Promjena ili proširenje djelatnosti privatne prakse)

U slučaju proširenja ili promjene djelatnosti privatne prakse primjenjuju se članci 137, 139 i 140 ovoga Zakona.

Članak 142 (Skupna privatna praksa)

Više zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika koji obavljaju privatnu praksu, mogu se udružiti u skupnu privatnu praksu.

Članak 143 (Posebni ugovori)

Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik koji obavlja privatnu praksu može u zdravstvenoj ustanovi obavljati poslove iz svoje struke na temelju posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom.

Članak 144 (Zamjena u slučaju nenazočnosti)

- (1) Zdravstveni radnik koji obavlja privatnu praksu kao izabrani doktor obiteljske medicine, obvezan je u slučaju nenazočnosti ili privremene obustave rada, osigurati osiguranim osobama zamjenu.
- (2) Zamjena iz stavka 1 ovog članka osigurava se preko ugovora s drugim zdravstvenim radnikom iste struke i specijalizacije koji obavlja privatnu praksu ili sa zdravstvenom ustanovom primarne zdravstvene zaštite, koji su dužni za ugovoreno vrijeme umjesto njega pružati zdravstvenu zaštitu tim osobama.

Članak 145 (Obveze zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika privatne prakse)

Zdravstveni radnici, odnosno zdravstveni suradnici privatne prakse obvezni su:

- a) pružati žurnu medicinsku pomoć svim osobama u sklopu svoje stručne spreme
- b) sudjelovati na poziv nadležnog tijela u radu na sprječavanju i suzbijanju zaraznih bolesti kao i na zaštiti i spašavanju stanovništva u slučaju katastrofe

- c) voditi zdravstvenu dokumentaciju i drugu evidenciju o osobama kojim pružaju zdravstvenu zaštitu i podnositi izvješće o tome nadležnoj zdravstvenoj ustanovi sukladno propisima o evidencijama u djelatnosti zdravstva
 - d) pružati zdravstvenu zaštitu sukladno prihvaćenoj zdravstvenoj doktrini i kodeksu medicinske etike
 - e) uključiti se u jedinstveni informacijski sustav
 - f) obavljati poslove zdravstvene zaštite po suvremenim metodama, sa sredstvima i pomagalicama
 - g) vršiti stalnu provjeru kvalitete svog stručnog rada sukladno Zakonu
 - h) vršiti redovitu kontrolu sterilizacije i voditi evidenciju o tome
 - i) posjedovati anafilaktički set s ampulama ispravnog roka valjanosti
-
- j) voditi redovitu kontrolu valjanosti lijekova i medicinskih sredstava koje primjenjuju u privatnoj praksi
 - k) organizirati, odnosno osigurati mjere za odlaganje, odnosno uništavanje medicinskog otpada, sukladno Zakonu
 - l) istaknuti raspored radnog vremena i pridržavati se tog rasporeda
 - m) istaknuti cjenik zdravstvenih usluga i izdati račun za pružene zdravstvene usluge
 - n) davati podatke o svom radu na zahtjev nadležnog tijela i
 - o) čuvati kao tajnu sve što o drugim osobama sazna prilikom obavljanja zdravstvene zaštite.

Članak 146 (Ostale obveze privatne prakse)

- (1) Privatna praksa može osigurati laboratorijsku i drugu dodatnu dijagnostiku koja je potrebna za postavljanje dijagnoze za svog pacijenta, isključivo iz oblasti medicine, odnosno stomatologije, zaključivanjem ugovora s najbližom zdravstvenom ustanovom, odnosno privatnom praksom.
- (2) Zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa dužna je primiti pacijenta s uputom iz privatne prakse s kojom je zaključila ugovor iz stavka 1 ovog članka.
- (3) Troškove pružanja zdravstvenih usluga iz stavka 1 ovog članka snosi pacijent.

Članak 147 (Privremena obustava rada)

- (1) Zdravstveni radnici, odnosno zdravstveni suradnici koji obavljaju privatnu praksu mogu privremeno obustaviti osobno pružanje zdravstvenih usluga.
- (2) Osobno pružanje zdravstvenih usluga može se privremeno obustaviti zbog bolesti, imenovanja na dužnost u tijelima vlasti ili zbog drugog opravdanog razloga.
- (3) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik dužan je obavijestiti Odjel o činjenicama iz stavka 2 ovog članka, ako je nenazočan više od 30 radnih dana neprekidno tijekom kalendarske godine.
- (4) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik dužan je podnijeti zahtjev za privremenu obustavu osobnog pružanja zdravstvenih usluga, najkasnije u roku od osam dana od isteka roka iz stavka 3 ovog članka.
- (5) Privremena obustava osobnog pružanja zdravstvenih usluga može trajati najdulje četiri godine.

(6) Voditelj Odjela donosi rješenje o privremenoj obustavi osobnog pružanja zdravstvenih

usluga.

(7) Na rješenje iz stavka 6 ovog članka može se podnijeti žalba Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

Članak 148 (Prestanak obavljanja privatne prakse)

(1) Pravo na obavljanje privatne prakse prestaje ako zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik:

- a) umre
- b) trajno izgubi radnu sposobnost za obavljanje zdravstvene djelatnosti, po odluci nadležnog tijela
- c) izgubi poslovnu sposobnost, potpuno ili djelomično
- d) izgubi licenciju
- e) bude pravomoćnom sudskom presudom osuđen na kaznu zatvora dulje od šest mjeseci ili mu je izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti
- f) ne započne obavljanje određenih poslova zdravstvene djelatnosti u roku od 12 mjeseci od dana upisa u registar iz članka 63 ovoga Zakona, sukladno Zakonu
- g) ne ispunjava uvjete za obavljanje privatne prakse utvrđene ovim Zakonom
- h) ne obavlja poslove osobno ili koristi rad drugih osoba suprotno Zakonu
- i) zasnuje radni odnos, odnosno počne obavljati drugu samostalnu djelatnost
- j) ima više od jedne privatne prakse
- k) reklamira privatnu praksu suprotno ovom Zakonu i posebnim propisima
- l) ako ne otkloni, u roku određenom rješenjem nadležnog tijela, utvrđene nedostatke u obavljanju poslova
- m) izgubi pravo raspolaganja prostorom, odnosno odgovarajućom medicinsko-tehničkom opremom
- n) prestane s radom ili
- o) na prijedlog nadležne komore.

(2) Rješenje o prestanku obavljanja privatne prakse donosi voditelj Odjela po službenoj dužnost ili na zahtjev nadležnog tijela.

(3) Na rješenje iz stavka 2 ovog članka može se podnijeti žalba Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

Članak 149 (Prihodi privatne prakse)

(1) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik koji obavlja privatnu praksu može ostvariti prihode:

- a) preko ugovora s Fondom i drugih zdravstvenih osiguranja
- b) preko dragovoljnog zdravstvenog osiguranja
- c) preko proširenog zdravstvenog osiguranja
- d) izravnom naplatom od pacijenta.

(2) Za poslove ugovorene s Fondom cijene zdravstvenih usluga određuju se sukladno posebnim propisima.

(3) Maksimalne cijene zdravstvenih usluga privatne prakse utvrđuje nadležna komora.

(4) Cijene zdravstvenih usluga iz dragovoljnog zdravstvenog osiguranja određuje društvo za osiguranje, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore.

XI. GLAVA. UTVRĐIVANJE SMRTI I OBDUKCIJA

Članak 150 (Vrijeme i uzrok smrti)

- (1) Za svaku preminulu osobu utvrđuje se vrijeme i uzrok smrti.
- (2) Vrijeme i uzrok smrti utvrđuje se pregledom umrlog, obdukcijom uz pregled medicinske dokumentacije.

Članak 151 (Utvrđivanje smrti)

- (1) Za osobu preminulu u zdravstvenoj ustanovi, uzrok smrti utvrđuje nadležni zdravstveni radnik te ustanove.
- (2) Za osobu preminulu izvan zdravstvene ustanove uzrok smrti utvrđuje nadležni zdravstveni radnik.
- (3) Voditelj Odjela je dužan imenovati potreban broj zdravstvenih radnika iz stavka 2 ovog članka i o tome obavijestiti javnost.
- (4) Voditelj Odjela osigurava sredstva iz proračuna Distrikta za rad zdravstvenih radnika iz stavka 2 ovog članka.
- (5) Za osobu iz stavka 2 ovog članka uzrok smrti se utvrđuje najkasnije u roku od 12 sati po prijemu prijave smrti.
- (6) Uvjeti, način imenovanja, rad i visina naknade za zdravstvene radnike iz stavka 3 ovog članka, kao i postupak za utvrđivanje smrti osobe uređuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 152 (Prijava smrti)

- (1) Smrt su dužne prijaviti, bez odlaganja, osobe koje su živjele u zajednici s preminulom osobom, srodnici ili susjedi, a ako takvih nema, svaka osoba koja za nju sazna.
- (2) Prijava iz stavka 1 ovog članka podnosi se nadležnom zdravstvenom radniku.
- (3) Nadležni zdravstveni radnik dužan je odmah obavijestiti Odjel, zdravstvenog i sanitarnog inspektora, ako ustanovi da je smrt nastupila od zarazne bolesti, a Policiju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ako ustanovi da je smrt nastupila kao posljedica nasilja.

Članak 153 (Obdukcija)

- (1) Kao poseban način utvrđivanja uzroka smrti obavlja se obdukcija tijela umrle osobe.
- (2) Obdukcija se obvezno obavlja:
 - a) kada postoji sumnja ili je očito da je smrt prouzrokovana kaznenim djelom ili je u svezi s izvršenjem kaznenog djela
 - b) kada je to potrebno radi zaštite zdravlja ljudi, odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki i sanitarni i drugi stručni razlozi
 - c) kada je osoba preminula u zdravstvenoj ustanovi, a nije utvrđen uzrok smrti
 - d) ako smrt nastupi u roku od 24 sata od prijama osobe u zdravstvenu ustanovu
 - e) ako smrt nastupi tijekom dijagnostičkog ili terapijskog zahvata

- f) ako je osoba sudjelovala u kliničkom ispitivanju lijeka ili medicinskog proizvoda, odnosno drugom znanstvenom ispitivanju u zdravstvenoj ustanovi
 - g) na zahtjev člana uže obitelji preminule osobe
 - h) na zahtjev nadležnog istražnog tijela
 - i) na zahtjev zdravstvenog radnika koji utvrđuje uzrok smrti i
 - j) na zahtjev zdravstvenog radnika koji je liječio preminulu osobu.
- (3) Troškove obdukcije iz stavka 2 ovog članka, izuzev ako nije posebnim propisom drugačije utvrđeno, snosi:
- a) pod točkama b) i i) Odjel
 - b) pod točkama c), d), e) i f) zdravstvena ustanova
 - c) pod točkama a), h), g) i j) podnositelj zahtjeva za obdukciju.
- (4) Ravnatelj zdravstvene ustanove u kojoj je nastupila smrt osobe, na prijedlog rukovoditelja organizacijske jedinice, podnosi zahtjev za obdukciju.
- (5) Postupak obavljanja obdukcije utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 154 **(Pokop preminule osobe)**

- (1) Nakon što je smrt utvrđena, preminula osoba se pokapa u roku koji ne može biti kraći od 24 ni duži od 48 sati.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1 ovog članka, na temelju rješenja sanitarnog inspektora ili suca za prethodni postupak, pokop se može obaviti prije ili poslije utvrđenog roka.
- (3) Preuzimanje preminulih osoba iz zdravstvene ustanove i prijevoz posmrtnih ostataka mogu obavljati pravne i fizičke osobe registrirane za obavljanje pogrebne djelatnosti.

Članak 155 **(Predaja tijela preminule osobe visokoškolskoj ustanovi)**

- (1) Trupla, organe i tkiva preminulih i identificiranih osoba mogu biti predana visokoškolskim ustanovama zdravstvene struke radi izvođenja praktične nastave:
- a) ako je preminula osoba, za života, u pisanom obliku, oporučila svoje tijelo u svrhu izvođenja praktične nastave ili
 - b) uz suglasnost obitelji.
- (2) Truplo osobe preminule od zarazne bolesti, kao i truplo na kome su nastupile izražene postmortalne promjene koje onemogućavaju fiksiranje, odnosno balzamiranje, neće biti predano visokoškolskoj ustanovi.
- (3) Oporučivanje, u smislu stavka 1 točke a) ovog članka, predstavlja izjava o oporučivanju tijela, koja je ovjerena u sudu i u kojoj je naveden izvršitelj oporučivanja.

XII. GLAVA. POSEBNE ODREDBE

Članak 156 **(Upravljanje medicinskim otpadom)**

Zdravstvena ustanova i privatna praksa dužne su uspostaviti sustav upravljanja medicinskim otpadom sukladno važećim standardima i propisima kojima se utvrđuje oblast zaštite životnog okoliša.

Članak 157

(Zdravstvene tehnologije)

- (1) U provedbi zdravstvene zaštite zdravstvena ustanova i privatna praksa dužne su primjenjivati znanstveno-dokazane, provjerene i sigurne zdravstvene tehnologije u prevenciji, dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji.
- (2) Procjenu zdravstvenih tehnologija vrši Odjel, na temelju analize medicinskih, etičkih, društvenih i ekonomskih posljedica i učinaka razvijanja, širenja ili korištenja zdravstvenih tehnologija u pružanju zdravstvene zaštite.
- (3) Uvođenje i upravljanje zdravstvenim tehnologijama, uspostavljanje i održavanje baze podataka utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 158 (Dozvole za uporabu novih zdravstvenih tehnologija)

- (1) Zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa podnosi Odjelu zahtjev za izdavanje dozvole za uporabu novih zdravstvenih tehnologija.
- (2) Voditelj Odjela donosi rješenje kojim odobrava korištenje novih zdravstvenih tehnologija.
- (3) Ako zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa rabi nove zdravstvene tehnologije bez dozvole za uporabu novih zdravstvenih tehnologija, voditelj Odjela donosi rješenje kojim zabranjuje uporabu novih zdravstvenih tehnologija.
- (4) Na rješenje iz stavaka 2 i 3 ovog članka može se podnijeti žalba Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

Članak 159 (Alternativna medicina)

- (1) Metode i postupci alternativne medicine u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi mogu se uvesti samo uz suglasnost Odjela, po prethodno pribavljenoj suglasnosti nadležne komore.
- (2) Metode, postupci i davanje suglasnosti za obavljanje alternativne medicine utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 160 (Organiziranje nastave)

- (1) Zdravstvena ustanova može organizirati dio nastave po ovlasti sveučilišta, fakulteta ili škola zdravstvenog smjera.
- (2) Zdravstvena ustanova i sveučilište ili fakultet ili škola zdravstvenog smjera međusobne odnose reguliraju ugovorom, a ugovorom o radu obveze radnika u izvođenju nastave.
- (3) Zdravstveni radnici, odnosno zdravstveni suradnici koji izvode nastavu u zdravstvenim ustanovama za potrebe sveučilišta, fakulteta ili škola zdravstvenog smjera mogu zasnovati istodobno radni odnos s jednom zdravstvenom ustanovom i jednim sveučilištem, fakultetom ili školom zdravstvenog smjera, na način da u svakoj ustanovi, odnosno sveučilištu, fakultetu ili školi zdravstvenog smjera obavljaju poslove s nepunim radnim vremenom sukladno ovom Zakonu i propisu koji utvrđuje oblast rada.

Članak 161

(Reklamiranje zdravstvenih ustanova i privatnih praksi)

- (1) Zabranjeno je oglašavanje, odnosno reklamiranje zdravstvenih usluga, stručno-medicinskih postupaka i metoda zdravstvene zaštite, uključujući zdravstvene usluge, metode i postupke alternativne medicine koje se obavljaju u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi, u sredstvima javnog informiranja ili na drugi način sukladno s propisom kojim se regulira oblast reklamiranja.
- (2) Dopušteno je oglašavanje naziva zdravstvene ustanove, odnosno privatne prakse, sjedišta, djelatnosti koja je utvrđena rješenjem o registraciji za obavljanje zdravstvene djelatnosti, kao i radnog vremena.
- (3) Rezultati u primjeni stručno-medicinskih metoda i postupaka zdravstvene zaštite mogu se priopćavati samo na stručnim i znanstvenim skupovima i objavljivati u stručnim i znanstvenim časopisima i publikacijama.
- (4) Način i sadržaj oglašavanja zdravstvene ustanove i privatne prakse utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

XIII. GLAVA. ETIČKI KOMITET

Članak 162 (Etički komitet)

- (1) Etički komitet je stručno tijelo koje prati pružanje i provedbu zdravstvene zaštite na načelima profesionalne etike i deontologije na teritoriju Distrikta.
- (2) Voditelj Odjela imenuje i razrješuje predsjednika i članove etičkog komiteta, koji odražava sastav stanovništva Distrikta i zastupljenost oba spola.
- (3) Etički komitet ima pet članova koji se biraju iz reda istaknutih stručnjaka koji imaju značajne rezultate u radu i doprinos u oblasti zdravstvene zaštite, profesionalne etike zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika i humanističkih znanosti.
- (4) Mandat članova etičkog komiteta traje četiri godine.
- (5) Etički komitet donosi poslovnik o radu.
- (6) Etički komitet ima pravo nadoknade za svoj rad, koja se isplaćuje iz proračuna Distrikta.
- (7) Bliži uvjeti, način imenovanja, kao i visina nadoknade iz stavka 6 ovog članka utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 163 (Nadležnosti etičkog komiteta)

Nadležnosti etičkog komiteta su da:

- a) prati primjenu načela profesionalne etike i deontologije zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti
- b) koordinira rad etičkih odbora u zdravstvenim ustanovama

- c) prati provedbu znanstvenih istraživanja i kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenim ustanovama
- d) prati uporabu odobrenih novih zdravstvenih tehnologija
- e) prati provedbu odluka i razmatra stručna pitanja u svezi s primjenom mjera u zdravstvenim ustanovama
- f) prati povrede prava pacijenata i sistematski radi na unapređivanju stanja u ovoj oblasti sukladno propisima o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata
- g) daje mišljenje o spornim pitanjima koja su od značaja za provedbu medicinskih i znanstvenih istraživanja u oblasti zdravstva
- h) prati provedbu odluka i razmatra stručna pitanja u svezi s postupkom dodjele dijelova ljudskog tijela u medicinske i znanstveno-nastavne svrhe u zdravstvenim ustanovama
- i) prati provedbu odluka i razmatra stručna pitanja u svezi s primjenom mjera za liječenje neplodnosti postupcima biomedicinski asistirane reprodukcije u zdravstvenim ustanovama
- j) podnosi voditelju Odjela godišnje izvješće o provedbi znanstvenih istraživanja i kliničkih istraživanja lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenim ustanovama, kao i o uočenim problemima, nedostacima i primjedbama na rad etičkih odbora u zdravstvenim ustanovama i
- k) razmatra i druga pitanja profesionalne etike i deontologije u provedbi zdravstvene zaštite.

XIV. GLAVA. KOMORE

Članak 164

(Komore)

- (1) Radi očuvanja i zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih i osobnih potreba, osiguravanja uvjeta za organiziran nastup zdravstvenih radnika istih profesionalnih skupina, kao i zaštite zdravlja građana, zdravstveni radnici koji obavljaju zdravstvenu djelatnost na teritoriju Distrikta, ovisno od stručnog naziva, udružuju se u liječničku komoru, farmaceutsku komoru, komoru stomatologa, komoru medicinskih biokemičara i komoru zdravstvenih tehničara (u daljnjem tekstu: komora) kao strukovne udruge.
- (2) Komora ima status pravne osobe i upisuje se u registar nadležnog suda.
- (3) Komora ima statut kojim se utvrđuje organizacija, djelokrug rada, upravljanje i financiranje komore, članstvo u komori, prava, obveze i odgovornosti članova komore i uređuju druga pitanja bitna za rad komore.
- (4) Komora može ostvarivati potporu iz proračuna Distrikta, sukladno mogućnostima u kalendarskoj godini.
- (5) Odjel prati rad komore sa stanovišta provedbe zakona i utvrđene politike iz oblasti zdravstva i predlaže odgovarajuće mjere za promicanje rada komore.

Članak 165

(Nadležnosti komore)

Komora je nadležna:

- a) voditi registar svojih članova
- b) donositi kodeks medicinske etike i deontologije, pratiti i nadzirati njegovu provedbu te poduzimati odgovarajuće mjere u slučaju njihovog kršenja
- c) davati voditelju Odjela mišljenje o opravdanosti izdavanja, produženja ili ukidanja rješenja o ispunjenosti uvjeta za osnutak zdravstvene ustanove, odnosno obavljanje

privatne prakse, te proširenja, promjene i prestanka rada zdravstvene ustanove, odnosno privatne prakse s pozicije i očuvanja profesije koju zastupa

- d) certificirati članove komore za upravljanje novim zdravstvenim tehnologijama
- e) utvrđivati maksimalne cijene zdravstvenih usluga koje nisu predmet ugovora s Fondom i ovjeravati cjenik zdravstvenih usluga zdravstvene ustanove, odnosno privatne prakse
- f) zastupati interese svojih članova kod sklapanja ugovora s Fondom i drugim zdravstvenim osiguranjima
- g) osiguravati zaštitu građanima u ostvarivanju prava s obzirom na kvalitetu, sadržaj i vrstu zdravstvene usluge koja im se pruža
- h) po službenoj dužnosti izdavati, obnavljati i oduzimati licencije svojim članovima na temelju usvojenih kriterija komore
- i) sudjelovati u utvrđivanju standarda i normativa zdravstvenih usluga
- j) davati stručna mišljenja kod pripreme propisa koji su od utjecaja na razvitak zdravstvene struke
- k) organizirati dodatno usavršavanje za proširenje djelatnosti unutar struke s obzirom na nove dijagnostičko-terapijske metode
- l) predlagati način oglašavanja i način isticanja naziva privatne prakse i utvrđivati slučajeve koji se ne smatraju reklamiranjem zdravstvenih usluga
- m) obavljati i druge poslove određene statutom i ovim Zakonom.

Članak 166 (Udruge zdravstvenih profesionalaca)

- (1) Sukladno odredbama ovoga Zakona, kao i propisima o udrugama i fondacijama mogu se formirati udruge zdravstvenih profesionalaca određenih profila ili specijalnosti, odnosno udruge kojima je cilj zadovoljenje najviše moguće razine zdravlja određene populacije stanovništva, na načelima dragovoljnosti.
- (2) Udruga iz stavka 1 ovog članka svojim dragovoljnim radom unapređuje oblast za koju je osnovana, usuglašava i ujednačava stručna stajališta u oblastima, te surađuje s Odjelom.
- (3) Odjel provodi nadzor nad zakonitošću rada udruge iz stavka 1 ovog članka, sukladno svojim nadležnostima.

XV. GLAVA. NADZOR

Članak 167 (Nadzor)

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona obuhvaća aktivnost kojom se utvrđuje radi li zdravstvena ustanova, privatna praksa, zdravstveni radnik i zdravstveni suradnik koji pruža zdravstvene usluge, sukladno propisima, dostignućima suvremene medicine i drugih znanosti i postoje li za takav rad odgovarajući uvjeti.

Članak 168 (Vrste nadzora)

Nadzor nad radom zdravstvenih ustanova i privatnih praksi obuhvaća:

- a) unutarnji nadzor
- b) stručni nadzor
- g) inspeksijski nadzor.

Članak 169 (Unutarnji nadzor)

- (1) Zdravstvena ustanova i privatna praksa obvezno provode unutarnji nadzor.

- (2) Unutarnji nadzor iz stavka 1 ovog članka podrazumijeva i uspostavljanje, razvijanje i održavanje sustava poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga, sukladno propisima o sustavu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu.
- (3) Poseban oblik unutarnjeg nadzora iz stavka 2 ovog članka ostvaruje se preko jedinice za kontinuirano promicanje kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga u zdravstvenim ustanovama iz članaka 96, 105, 106 i 109 ovoga Zakona.
- (4) Unutarnji nadzor u javnoj zdravstvenoj ustanovi provodi se na temelju općeg akta javne zdravstvene ustanove, godišnjeg plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora.
- (5) Općim aktom iz stavka 3 ovoga članka utvrđuje se način obavljanja unutarnjeg nadzora.
- (6) Javna zdravstvena ustanova dužna je dostaviti Odjelu godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.

Članak 170 (Stručni nadzor)

- (1) Stručni nadzor se obavlja redovito i kontinuirano, a izvanredni stručni nadzor ako za to postoje posebni razlozi.
- (2) Zahtjev za izvanredni stručni nadzor može podnijeti: Fond, nadležna komora, zdravstveni inspektor, zaposleni u zdravstvenoj ustanovi i građanin koji nije zadovoljan dobivenom zdravstvenom uslugom kao i njegova obitelj.
- (3) Voditelj Odjela procjenjuje opravdanost zahtjeva za izvanredni stručni nadzor i odlučuje o izvanrednom stručnom nadzoru.

Članak 171 (Izvanredni stručni nadzor)

- (1) Voditelj Odjela imenuje stručnjake za obavljanje izvanrednog stručnog nadzora.
- (2) Izvanredni stručni nadzor može obavljati pojedinac ili povjerenstvo.
- (3) U izvanrednom stručnom nadzoru ne mogu sudjelovati osobe s nižim stručnim zvanjem od najvišeg stručnog zvanja koje ima zaposleni u čijoj se organizacijskoj jedinici vrši izvanredni stručni nadzor.
- (4) Po obavljenom izvanrednom stručnom nadzoru, pojedinac ili povjerenstvo podnosi izvješće o utvrđenom činjeničnom stanju i predlaže mjere.
- (5) Voditelj Odjela donosi rješenje s rokom za provođenje mjera iz stavka 4 ovog članka.
- (6) Voditelj Odjela može privremeno zabraniti rad zdravstvene ustanove, dijela zdravstvene ustanove, privatne prakse, zdravstvenog radnika ili zdravstvenog suradnika ukoliko u predviđenom roku ne provede naložene mjere.
- 7) Postupak imenovanja stručnjaka i obavljanje izvanrednog stručnog nadzora utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 172

(Zdravstveno-inspekcijski nadzor)

- (1) Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršenjem zakona, drugih propisa i općih akata u djelatnosti zdravstva, kao i nadzor nad stručnim radom zdravstvenih ustanova, privatnih praksi, zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika obavlja zdravstveni inspektor.
- (2) Na rad zdravstvenog inspektora u pogledu vođenja zdravstveno-inspekcijskog nadzora primjenjuju se odredbe Zakona o inspekcijama Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o inspekcijama) i Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (3) Ako zdravstveni inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora uoči nepravilnosti, odnosno povrede propisa, a nije nadležan izravno postupati, obavezan je obavijestiti nadležno tijelo o uočenim nepravilnostima, odnosno povredama propisa i tražiti pokretanje postupka i poduzimanje propisanih mjera.

Članak 173

(Inspekcijski nadzor nad radom zdravstvene ustanove i privatne prakse)

- (1) U obavljanju inspekcijskih poslova, zdravstveni inspektor, pored nadležnosti propisanih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obvezu zabraniti rad zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi ako:
 - a) pružanje zdravstvene zaštite, kao i odnosi prema korisnicima zdravstvene zaštite nisu sukladni uvjetima propisanim ovim Zakonom
 - b) ne ispunjava uvjete propisane zakonom u pogledu prostora, opreme i kadra
 - c) obavlja zdravstvenu djelatnost koja nije registrirana kod nadležnog suda
 - d) u postupku provjere stručnog rada, odnosno obavljanja nadzora nad radom zdravstvene ustanove, bude izrečena jedna od mjera propisanih ovim Zakonom
 - e) ne osigurava sigurnost i standardni sadržaj zdravstvenih usluga
 - f) istakne naziv, odnosno obilježi zdravstvenu ustanovu suprotno ovom Zakonu i posebnim propisima
 - g) svojim nezakonitim radom onemogućiti ostvarivanje prava pacijenata
 - h) povrijedi pravila uporabe zdravstvene tehnologije i pravila kodeksa medicinske etike
 - i) učini bitne propuste u liječenju i drugim mjerama zdravstvene zaštite
 - j) reklamira obavljanje stručno medicinskih postupaka i metoda zdravstvene zaštite, kao i druge zdravstvene usluge, suprotno ovom Zakonu i posebnim propisima
 - k) ne vodi točnu i urednu, zakonom propisanu medicinsku dokumentaciju i ako je ne dostavi nadležnim institucijama ili
 - l) iz drugih razloga propisanih zakonom.
- (2) Zdravstveni inspektor na temelju utvrđenih činjenica iz stavka 1 ovog članka donosi rješenje o privremenoj zabrani rada, odnosno obavljanja privatne prakse, odnosno obavljanja zdravstvene djelatnosti ili određenih poslova zdravstvene djelatnosti.
- (3) Ako su povrede iz stavka 1 ovog članka dovele do ozbiljnih posljedica po zdravlje i život građana, zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi ne može se ostaviti rok za otklanjanje tih nedostataka.

Članak 174

(Inspekcijski nadzor nad radom zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih suradnika)

- (1) U obavljanju inspekcijskih poslova, zdravstveni inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obvezu:
- zabraniti obavljanje zdravstvene djelatnosti zdravstvenom radniku koji nema licenciju izdanu od nadležne komore
 - zabraniti rad zdravstvenom radniku, odnosno zdravstvenom suradniku koji ne osigurava sigurnost i standardni sadržaj zdravstvenih usluga
 - predložiti nadležnoj komori provedbu postupka s ciljem utvrđivanja potrebe dodatnog stručnog usavršavanja zdravstvenog radnika, odnosno potrebe ponavljanja provjere stručne osposobljenosti
 - zabraniti rad i predložiti komori oduzimanje licencije zdravstvenom radniku
 - uputiti zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika na pregled radi ocjene zdravstvene sposobnosti u slučaju sumnje na gubitak zdravstvene sposobnosti za obavljanje zdravstvene djelatnosti ili
 - narediti poduzimanje drugih mjera za koje je nadležan sukladno ovom Zakonu i drugom propisu.
- (2) Zdravstveni inspektor o utvrđenim činjenicama iz stavka 1 ovog članka donosi rješenje o privremenoj zabrani obavljanja zdravstvene djelatnosti zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika, dok se uočeni nedostaci ne otklone.

Članak 175 **(Pokretanje prekršajnog ili kaznenog postupka)**

- (1) Ako zdravstveni inspektor osnovano posumnja da je povredom propisa učinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje nadležan, obavezan je bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka zdravstveno-inspekcijskog nadzora, pokrenuti prekršajni postupak, odnosno dostaviti izvješće o učinjenom kaznenom djelu.
- (2) Zdravstveni inspektor je dužan obavijestiti voditelja Odjela o pokrenutom prekršajnom postupku, odnosno izvješću iz stavka 1 ovog članka.
- (3) Nadležno tijelo dužno je obavijestiti voditelja Odjela o dovršetku prekršajnog i kaznenog postupka iz stavka 1 ovog članka.

XVI. GLAVA. KAZNE NE ODREDBE

Članak 176 **(Novčane kazne za zdravstvenu ustanovu i zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika)**

- (1) Novčanom kaznom do 15.000 KM kaznit će se zdravstvena ustanova za prekršaj ako:
- povrijedi ljudska prava i vrijednosti u ostvarivanju zdravstvene zaštite (članak 21)
 - uskrati stranom državljaninu ili osobi bez državljanstva zdravstvenu zaštitu (članak 22)
 - uskrati građaninu pristup uslugama u postupku korištenja zdravstvene zaštite (članak 23)
 - uskrati građaninu uvid u listu čekanja (članak 23)
 - uskrati građaninu slobodan izbor zdravstvene ustanove (članak 24)
 - uskrati informaciju, odnosno pravo na drugo mišljenje pacijentu u svezi s njegovim zdravljem (članak 28)
 - uskrati informaciju o troškovima liječenja (članak 28)
 - uskrati ili obavi medicinski tretman suprotno propisanom (članak 30)
 - obavi medicinski tretman bez suglasnosti (članak 31)
 - obavi medicinski tretman suprotno volji pacijenta (članak 32)

- k) obavi medicinski ogled bez pristanka pacijenta (članak 36)
 - l) obavi ogled u privatnoj zdravstvenoj ustanovi (članak 36)
 - m) ugrozi privatnost i povjerljivost osobnih informacija (članak 37)
 - n) ugrozi privatnost tijekom pružanja zdravstvenih usluga (članak 38)
 - o) ne podnese zahtjev za utvrđivanje stručne pogreške (članak 40)
 - p) uskrati uvid u medicinsku dokumentaciju (članak 41)
 - q) pruža zdravstvene usluge suprotno propisanom (članak 53)
 - r) obavlja zdravstvenu djelatnost suprotno propisanim uvjetima (članak 59)
 - s) započne s radom suprotno propisanim uvjetima (članak 62)
 - t) stječe sredstva suprotno propisanom (članak 67)
 - u) ne pribavi mišljenje Odjela za izgradnju objekta i nabavu medicinske opreme (članak 68)
 - v) ne formira stručna tijela (članci 91, 92, 93 i 94)
 - w) ne osigura zdravstvenu zaštitu u tijeku 24 sata (članak 110)
 - x) ne osigura zdravstvenu zaštitu u izvanrednim prilikama (članak 111)
 - y) zaključi ugovor o radu sa zdravstvenim radnikom, odnosno zdravstvenim suradnikom suprotno odredbama članka 114 ovoga Zakona
 - z) vodi medicinsku dokumentaciju suprotno propisanom (članak 118)
 - aa) zaposli zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog suradnika koji obavlja zdravstvenu djelatnost suprotno propisanim uvjetima (članak 119)
 - bb) zaposli ili angažira stranog državljanina koji obavlja zdravstvenu djelatnost suprotno propisanim uvjetima (članak 120)
 - cc) obavlja specijalističku zdravstvenu djelatnost suprotno propisanim uvjetima (članak 128)
 - dd) obavlja djelatnost bez rješenja o certifikaciji (članak 130)
 - ee) ne podnese zahtjev za certifikaciju zdravstvene ustanove (članak 130)
 - ff) ne uspostavi unutarnji sustav stalnog poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga (članak 135)
 - gg) ne utvrdi vrijeme i uzrok smrti (članak 150)
 - hh) utvrdi smrt suprotno propisanom načinu i postupku (članak 151)
 - ii) ne obavijesti nadležno tijelo ili ne zatraži obdukciju radi utvrđivanja točnog uzroka smrti (članak 152)
 - jj) ne izvrši obdukciju, ne podnese zahtjev za obdukciju ili vrši obdukciju suprotno propisanom postupku (članak 153)
 - kk) dopusti preuzimanje tijela ili prijevoz posmrtnih ostataka osobama koje nisu registrirane za obavljanje pogrebne djelatnosti (članak 154)
 - ll) ustupi tijelo preminulog radi izvođenja praktične nastave suprotno propisanom (članak 155)
 - mm) ne uspostavi sustav upravljanja medicinskim otpadom (članak 156)
 - nn) ne pribavi dozvolu Odjela za uporabu nove zdravstvene tehnologije (članak 158)
 - oo) uvede metodu ili postupak alternativne medicine bez suglasnosti Odjela (članak 159)
 - pp) naruči ili reklamira obavljanje zdravstvene djelatnosti suprotno propisima (članak 161)
 - qq) ne provodi unutarnji nadzor, odnosno ne donese opći akt o unutarnjem nadzoru (članak 169)
 - rr) ne formira jedinicu za kontinuirano promicanje kvalitete (članak 169)
 - ss) ne provede mjere koje propiše Odjel (članak 171).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1 ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.
- (3) Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1500 KM za prekršaj:
- a) iz stavka 1 točki a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), p), q), x), z), cc), gg), hh), ii), jj), rr), kk), ll), oo) i ss)
 - b) ako obavlja zdravstvenu djelatnost suprotno propisanim uvjetima (članci 119 i 120).
- (4) Za prekršaj iz stavka 1 ovog članka počinitelju prekršaja može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u razdoblju do šest mjeseci, a s ciljem sprječavanja budućeg činjenja prekršaja.

(Novčane kazne za privatne prakse)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu do 5 000 KM kaznit će se zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni suradnik koji samostalno obavlja privatnu praksu za prekršaj:
 - a) ako obavlja ogled u privatnoj praksi (članak 36)
 - b) ako zaključi ugovor o radu sa zdravstvenim radnikom, odnosno zdravstvenim suradnikom suprotno odredbama članka 114 ovoga Zakona
 - c) ako obavlja zdravstvenu djelatnost suprotno uvjetima propisanim člancima 136, 137, 138, 139, 140 i 141 ovoga Zakona
 - d) ako započne s radom suprotno uvjetima iz članka 140 ovoga Zakona
 - e) ako ne osigura zamjenu sukladno članku 144 ovoga Zakona
 - f) ako postupi suprotno obvezama propisanim člancima 145 i 146 ovoga Zakona
 - g) ako privremeno obustavi rad suprotno članku 147 ovoga Zakona
 - h) ako ne postupi po rješenju voditelja Odjela o prestanku obavljanja privatne prakse (članak 148)
 - i) ako stječe sredstva suprotno članku 149 ovoga Zakona
 - j) iz članka 176 stavka 1 točki a) b), f), g), h), i), j), m), n), p), x), y), z), mm), nn), oo), pp) i ss) ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1 ovog članka počinitelju prekršaja može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u razdoblju do šest mjeseci, radi sprječavanja budućeg činjenja prekršaja.

Članak 178 (Novčane kazne za pacijenta)

Novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 1 500 KM kaznit će se pacijent ili osoba u pratnji pacijenta za prekršaj iz članka 43 stavka 1 točki d) i e).

TREĆI DIO – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 179 (Podzakonski akti)

- (1) Skupština je dužna, u roku od šest mjeseci od dana stupanja ovoga Zakona na snagu, donijeti srednjoročni plan iz članka 5 stavka 1 ovoga Zakona.
 - (2) Vlada je dužna, u roku od mjesec dana od dana usvajanja plana iz članka 5 stavka 1 ovoga Zakona, donijeti plan mreže iz članka 55 ovoga Zakona.
- (3) Vlada je dužna, u roku od tri mjeseca od dana usvajanja plana, donijeti programe iz članka 5 stavka 3 ovoga Zakona.
- (4) Vlada je dužna, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, utvrditi opseg, sadržaj, način i postupak kao i uvjete za ostvarivanje zdravstvene zaštite iz članka 8 stavka 3 ovoga Zakona.
- (5) Vlada je dužna, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeti podzakonske akte kojima propisuje:
 - a) uvjete u pogledu prostora, opreme i kadra ustanovama socijalne skrbi koje osiguravaju mjere zdravstvene zaštite (članak 51)
 - b) uvjete u pogledu prostora, opreme i kadra za osnivanje zdravstvene ustanove (članak 59)
 - c) uvjete za obavljanje privatne prakse (članak 137).
- (6) Voditelj Odjela je dužan, u roku od mjesec dana od dana usvajanja programa, donijeti plan ljudskih resursa iz članka 5 stavka 4 ovoga Zakona.

- (7) Voditelj Odjela je dužan, u roku od mjesec dana od dana donošenja plana ljudskih resursa, donijeti plan specijalizacija i subspecijalizacija iz članka 126 stavka 1 ovoga Zakona.
- (8) Voditelj Odjela je dužan, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeti podzakonske akte kojima propisuje:
- sadržaj i način vođenja registra zdravstvenih ustanova i privatnih praksa (članak 63)
 - sastav tima obiteljske medicine i uvjete za skupnu praksu (članak 98).
- (9) Voditelj Odjela je dužan, u roku od devet mjeseci dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeti podzakonske akte kojima utvrđuje:
- referalni sustav zdravstvene zaštite (članak 52)
 - organiziranje, sastav, način imenovanja i rada kriznog stožera (članak 111)
 - način vođenja, čuvanja, prikupljanja i raspolaganja medicinskom dokumentacijom (članak 118)
 - program, sadržaj, način provedbe vježbeničkog staža, način vođenja evidencije, kriterije i uvjete koje je dužna ispuniti zdravstvena ustanova i privatna praksa u kojoj se provodi vježbenički staž, program i postupak polaganja stručnog ispita, sastav, način imenovanja i rada povjerenstva, kao i visinu naknade za polaganje stručnog ispita (članci 121 i 122)
 - vrste kontinuirane edukacije, program, duljinu trajanja, ustanove i udruge koje mogu provoditi kontinuiranu edukaciju (članak 124)
 - uvjete, način i postupak odobravanja specijalizacije, odnosno subspecijalizacije (članak 126)
 - bliže uvjete, način imenovanja i rada povjerenstva, kao i postupak za dodjelu naziva primarijus (članak 129)
 - sadržaj registra certificiranih zdravstvenih ustanova i privatnih praksa (članak 134)
 - uvjete, način imenovanja, rada i visinu naknade za rad nadležnih zdravstvenih radnika za utvrđivanje smrti osobe, postupak utvrđivanja smrti osobe, kao i postupak obavljanja obdukcije (članci 151 i 153)
 - uvođenje i upravljanje zdravstvenim tehnologijama, kao i uspostavljanje i održavanje baze podataka (članak 157)
 - metode, postupke i davanje suglasnosti za obavljanje alternativne medicine (članak 159)
 - način i sadržaj oglašavanja zdravstvene ustanove i privatne prakse (članak 161) i
 - postupak imenovanja stručnjaka i obavljanja izvanrednog stručnog nadzora (članak 171).

Članak 180 **(Primjena podzakonskih akata)**

Do donošenja podzakonskih akata propisanih ovim Zakonom primjenjuju se podzakonski akti koji su na teritoriju Distrikta bili na snazi do stupanja ovoga Zakona na snagu, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 181 **(Osnutak javne zdravstvene ustanove)**

- Skupština može osnovati javnu zdravstvenu ustanovu izdvajanjem dijela Odjela iz tijela uprave, do usvajanja plana iz članka 5 ovoga Zakona i plana mreže iz članka 55 ovoga Zakona.
- Vlada, na prijedlog gradonačelnika, može imenovati osobu s ovlašću da zastupa javnu zdravstvenu ustanovu u postupku upisa ustanove u registar kod Osnovnog suda do imenovanja ravnatelja.

Članak 182 **(Obavljanje poslova zdravstvene zaštite)**

Do osnutka javne zdravstvene ustanove u Distriktu, poslove zdravstvene zaštite obavlja Odjel.

Članak 183
(Priznavanje stručne
spreme)

Zdravstveni radnici kojim je priznata odgovarajuća stručna sprema na teritoriju Distrikta i Bosne i Hercegovine, odnosno koji su stručno obrazovanje stekli u odgovarajućim školama zdravstvenog smjera, mogu i dalje obavljati poslove zdravstvene zaštite za koje se traži stručna sprema i koju imaju po propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

184

Članak
(Vježbenički, specijalizantski i sub specijalizantski
staž)

Vježbenički, specijalizantski, odnosno subspecijalizantski staž i staž iz dodatne edukacije započet prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona, obaviti će se sukladno odredbama ovoga Zakona ako je to povoljnije za vježbenika specijalizanta, odnosno subspecijalizanta.

185

Članak
(Sustav obiteljske
medicine)

- (1) Do potpunog uspostavljanja sustava obiteljske medicine na području Distrikta, poslove primarne zdravstvene zaštite iz oblasti obiteljske medicine obavljat će i doktori medicine.
- (2) Organizacija ambulanti za specijalističko-konzultativne djelatnosti uskladit će se s modelom obiteljske medicine najkasnije kada on bude potpuno uspostavljen na cijelom teritoriju Distrikta.

Članak 186
(Usklađivanje s odredbama zakona)

- (1) Zdravstvene ustanove i privatne prakse koje obavljaju zdravstvenu djelatnost na teritoriju Distrikta dužne su uskladiti svoju organizaciju, poslovanje i opće akte s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Zdravstvene ustanove i privatne prakse koje obavljaju zdravstvenu djelatnost na teritoriju Distrikta dužne su se upisati u registar zdravstvenih ustanova i privatnih praksi sukladno članku 63 ovoga Zakona.
- (3) Osnovni sud je dužan, po službenoj dužnosti, proslijediti rješenja o registraciji, odnosno statusnim promjena zdravstvenih ustanova i privatnih praksi Odjelu, sukladno članku 76 Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

Članak 187

**(Obavljanje poslova
komore)**

Do uspostavljanja komora iz članka 164 ovoga Zakona, poslove iz članka 165 ovoga Zakona, izuzev točke i) članka 165 ovoga Zakona, obavljat će Odjel.

**Članak 188
(Obavljanje
certifikacije)**

Obavljanje certifikacije javnih zdravstvenih ustanova iz članka 130 ovoga Zakona primjenjivat će se nakon što agencije definiraju sustav sigurnosnih standarda u zdravstvenim ustanovama, te otpočinu obavljati kontinuirano praćenje i procjenu sigurnosnih standarda u zdravstvenim ustanovama, što uključuje i izdavanje certifikata o zadovoljenju standarda sigurnosti.

**Članak 189
(Stavljanje izvan
snage)**

Stupanjem na snagu ovoga Zakona stavlja se izvan snage Zakon o zdravstvenoj zaštiti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 2/01, 2/08 i 19/07).

**Članak 190
(Stupanje na
snagu)**

Zakon o zdravstvenoj zaštiti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine stupio je na snagu 11. studenoga 2011. godine, a njegove izmjene i dopune 7. lipnja 2013. godine, 12. srpnja 2014. godine, 6. ožujka 2015. godine, 24. studenoga 2018. godine, 25. prosinca 2019. godine i 8. svibnja 2020. godine.